შაბათი 1919 წ. მაისის 17 № 106

წელიწადი მეხუთე

შაბათი 1919 წ მაისის. 17 № 106

ფ ა ს ი 1 მან. და 50 კ.

საქართველო

რ ე დ ა ქ ც ი ა

საგაზეთო მასალა უნდა იყოს დაწერილი გარკვეულად და ერთ გვერდზე. წერილში უნდა აღნიშნული იყოს ავტორის გვარი და მისამართი. უპირობოდ გამოგზავნილი მასალა უფასოთ ითვლება. დაუბეჭდავი საგაზეთო მასალა არ ინახება და რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას მის შესახებ არ კისრულობს.

რედაქცია ღია დილის 9—3 საათამდის, გარდა უქმე დღისა. სარედაქციო საქმეების გამო პირადათ მოლაპარაკება შეიძლება ამავ დროს.

მისამართი: თბილისი, სასახლის ქუჩა, № 5, ქართული ქარვასლა. ფოსტის ადრესი: თბილისი, ფოსტის ყუთი № 76. ტელეგ. ადრესი: თბილისი, „საქართველო“

კ ო ნ ტ ო რ ა

„საქართველოზე“ ხელის მოწერა მიიღება მხოლოდ სამი თვით და ღირს—90 მ. აგრეთვე (მხოლოდ ქალაქში) 30 მანეთი. ცალკე № 1 მ. 50 კ. განცხადების ფასი სტრიქონი პეტიტისა პირველ გვერდზე 1 მ. 50 კ. უკანასკნელზე—1 მ. საქართველოს გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი ორჯერ მეტია. სამგლოვიარო განცხადება თითოჯერ 30 მანეთი. მისამართის გამოცვლა ღირს 5 მან. ფული და წერილები, რაც კონტორას შეეხება, უნდა გამოიგზავნოს კონტორის სახელზე. საჩქარო განცხადებანი უნდა მოტანილ იქნას არა უგვიანეს 1½ საათისა კონტორაში. კონტორა ღიაა დილის 10 საათიდან 3 საათამდე.

ტელეფონი რედაქციისა და კონტორისა 15—73

„საქართველოს“ რედაქცია აუწყებს ქართველ საზოგადოებას, რომ 15 მაისს ქალაქ ახალ-სენაკში დამბლისაგან, ათი დღის ავადმყოფობის შემდეგ, გარდაიცვალა ძველი ცნობილი ლიტერატორი და საზოგადო მოღვაწე

იონა მიხეილის ძე

მეუნარგია

15 მაისს, ახალ სენაკში გარდაიცვალა

იონა მიხეილის ძე

მეუნარგია

რასაც დიდის მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა, მეგობართა და ნაცნობთა მეუღლე ნინა ივანეს ასული მეუნარგია, შვილები: ალექსანდრა ხუნდაძისა ქმრით, ნინა შენგელიასი ქმრით, ვერა აპაქიძისა ქმრით, მიხეილ და ელისაბედ მეუნარგია.

2380 1—1

ბაბილონა და გიორგი ჯორჯიკია მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთ, მეგობართ და ნაცნობთ მათი ძვირფასი სიძის

იონა მიხეილის ძის

მეუნარგიას

გარდაცვალებას.

2381 1—1

ექიმი კაპიტან გრიგოლის ძე მეუნარგია და მეუღლე მისი თამარა სერაპიონის ასული, ღრმა მწუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ 15 ამა მაისს გარდაიცვალა მათი ძვირფასი და დაუვიწყარი ბიძა

იონა მიხეილის ძე

მეუნარგია

დაკრძალვის დღე ცალკე იქნება გამოცხადებული.

2382 2 1

დამწუხარებულნი: იაკობი გულას ძე, ვერა, ევგენი იაკობის ძე, და ოთარი ევგენის ძე გეგეჭკორები აუწყებენ ნათესავთ, ნაცნობთ და მეგობართ, რომ 15 მაისს გარდაიცვალა მათთვის დაუვიწყარი უკანასკნელის ნათლია—ცნობილი ლიტერატორი და საზოგადო მოღვაწე

იონა მიხეილის ძე

მეუნარგია

1—75—1

ძმა ირაკლი ღ და ელენე წერეთლები, ანასტასია წერეთლისა, აღმზრდელი მამიდები ანასტასია და ეკატერინე ნიკოლაძეები და ეფროსინე ჰიჭინაძე შვილებით აუწყებენ ნათესავთ და ნაცნობთ, რომ კვირას, 18 მაისს, დიდუბის ეკლესიაში იქნება გადახდილი ექვსი თვის წირვა და პანაშვიდი უდროოდ გადაცვალებულის, დაუვიწყარის

ლევან გიორგის ძის წერეთლის

სულის მოსახსენებლად. წირვა დაიწყება 10 საათზე და პანაშვიდი 12 საათზე. 1—2387—1

მეუღლე და შვილები მიცვალებული

მზნატე იპანეს ძე

ნარსიასი

აუწყებენ ნათესავთ, მეგობართ და ნაცნობთ, რომ კვირას, მაისის 18-ს, მთავარ ანგელოზის ეკლესიაში იქნება გადახდილი ორმოცი დღის წირვა და პანაშვიდი ქუთაისში 2—2385—1

ღრმად დამწუხრებული; მეუღლე ნატალია ივანეს ასული, შვილები მიხეილ დავლაშერიძე მეუღლით, ელენე გიორგის ასული რამაზაშვილისა მეუღლით, ანა გიორგის ასალი ლებანიძისა მეუღლით და ბარბარე დავლაშერიძე აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ, რომ ხანმოკლე ავადმყოფობის შემდეგ თბილისში გარდაიცვალა მათთვის ძვირფასი და დაუვიწყარი

გიორგი (იაგორ) დავითის ძე დავლაშერიძე

პანაშვიდები: დილით=10 საათზე. საღამოთი—7 ს. დაკრძალვა პეტრე-პავლეს სასაფლაოზე კვირას, მაისის 18-ს. გამოსვენება ბინიდან (შუაბაზარი, 74) დილის 9 საათზე კალოუბნის ეკლესიაში.

2=2384—1

განცხადება

უველა სახლის პატრონები და ცალკე ბინის პატრონები მოვალენი არიან ერთი კვირის განმავლობაში, ე. ი. ამ თვის 24-მდე

შეიძინონ საქართველოს რესპუბლიკის

ნაციონალური გაირალები

ეს განკარგულება არ შეეხებათ უცხოელ მისსიებსა და მათ დაწესებულებებს. მილიცია მოვალეა თვალყური ადევნოს ამ სავალდებულო დადგენილებასა და, ვინც მას არ აასრულებს, ამისთანებზე შეადგინონ ოქმები დასაჯარიმებლად 300 მან. 500 მანეთამდე.

თბილისის ქალაქის გამგეობა. 2—76—1

მიწად-მოქმედების სამინისტრო

აცხადებს, რომ ორშაბათს, 16 თიბათვეს, 1919 წ. სამინისტროს შენობაში, (დიდი პეტრეს ქუჩა) № 22 დილით, 12 საათზე დანიშნულია

საჯარო ვაჭრობა

იჯარით თრიმლის ფოთლის ჩაბარებისა საქართველოს რესპუბლიკის ტყეებიდგან; ეს თრიმლის ფოთოლი საჭიროა სამინისტროს სადაბღო განყოფილებისათვის. ცნობების მიღება ამის შესახებ შეიძლება ყოველ დღე, გარდა კვირა-უქმეებისა, 9—3 საათამდე. 2-72—1

საქარ. სატრანსპორტო საზოგადოება

აცხადებს, რომ 1919 წ. 6 ივნისს, პარასკევს, საღამოს 6 საათზე, ყოფილ სათავად-აზნაურო ბანკის შენობაში (ფრეილინის ქუჩა № 11) დანიშნულია.

საქართველოს სატრანსპორტო საზოგადოების აქციონერთა

საზოგადო კრება

განსახილველი:

1. გამგეობის მოხსენება შესახებ საქმის მდგომარეობისა;
2. სავარაუდო ხარჯთ-აღრიცხვა;
3. საზოგადოების დამფუძნებელთა კრების წინადადება შესახებ საბჭოს დაარსებისა და შესაფერი ცვლილების შეტანისა საზოგადოების წესდებაში;
4. გამგეობის 3 წევრისა და მათი 3 კანდიდატის არჩევა;
5. სარევიზიო კომისიის 6 წევრისა და მათი 6 კანდიდატის არჩევა.

—:—

უკეთუ ეს კრება არ შესდგა აქციონერთა კანონიერ რიცხვის დაუსწრებლობის გამო, შემდეგი კრება ინიშნება იმავე ბინაზე 1919 წ. 7 ივნისს საღამოს 6 საათზე. ეს უკანასკნელი კრება კანონიერად ჩაითვლება, რამდენი აქციონერიც უნდა დაესწროს მას (წესდ. § 71). 3—77—1

თბილისის ქართველ ვაჭართა და მრეწველთა

კავშირის გამგეობა

აცხადებს, რომ 25 მაისს 1919 წელს დილის 10 საათზე ქ. თბილისში კავშირის ბინაზე (ფრეილინის ქ., 11) დანიშნულია

კავშირის წევრთა საზოგადო კრება

გასარჩევი საგნები: 1) ანგარიში საბჭოსი და გამგეობის მოქმედების მოქმედებისა და კავშირის შემოსავალ-გასავლისა; 2) საკითხი შესახებ კავშირის არსებობისა; 3) სარევიზიო კომისიის არჩევა.

თანახმად კავშირის წესდების მე-18 მუხლისა თუ საზოგადო კრებას წევრთა კანონიერი რიცხვი არ დაესწრო, კრება გადაიდება და ერთი კვირის შემდეგ (1 ივნისს, დილის 10 საათზე, იქვე) შესდგება მეორე კრება, რომელიც კანონიერად ჩაითვლება დამსწრე წევრთა რაოდენობის მიუხედავად.

3—73—2

მსახიობთა კავშირის საბჭო აცხადებს რომ

ხუთშაბათს 29 მაისს, დილის 12 საათზე ქართულ კლუბის შენობაში შესდგება ჩვეულებრივი წლიური

საზოგადო კრება

განსახილველი საგნები:

1) არჩევნები საზოგადო კრების თავმჯდომარის და მდივნისა. 2) გასული წლის მოქმედებისა და ანგარიშის განხილვა. 3) განხილვა მომავალ ხარჯთ აღრიცხვისა 4) სარევიზიო კომისიის მოხსენება 5) მოხსენება მომავალ სეზონის შესახებ. 6) მოხსენება პროვინციაში მუშაობის შესახებ) წესდების გადასინჯვა 8) არჩევნები საბჭოს გარდაცვალებულ წევრის ვალ. შალიკაშვილის, სარევიზიო კომისიის და სასამართლოს წევრებისა. 9) ახალი წევრების დამტკიცება.

(2—74—2)

ამიერ-კავკასიის კონფერენცია და საზღვრები

ამიერ-კავკასიის კონფერენციას ბევრი წერილი უძღვნა ყველა დაინტერესებული ქვეყნის პრესსამ. საკვირველი ისაა, რომ არამც თუ ორი სხვა და სხვა ქვეყნის პრესსამ, არამედ ერთი და იგივე ქვეყნის პრესსამაც ვერ გამოიტანა ერთი აზრი იმის შესახებ, თუ რა და რა საკითხის მოგვარებას უნდა მიქცეოდა კონფერენციის უმთავრესი ყურადღება, რომ შესაძლებელი გამხდარიყო ყველა ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების შეთანხმებული მოქმედება მათი დამოუკიდებლობის საერთო მტრის წინააღმდეგ. ეს მით უფრო[illegible]ა საკვირია, რომ ყველასთვის ცხადია და ადვილი დასანახია ამიერ-კავკასიის სახელმწიფოთა შეხლა-შემოხლისა და ძირითადი უთანხმოების მიზეზი. ეს მიზეზია ტერიტორიისა და საზღვრის საკითხი. ამ საკითხის მართებულის მოგვარებით წინ გადაიშლება [illegible]ფართე შესაძლოება ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკათა საერთო მოქმედებისა საერთო მიზნის დასაცავათ. ამის და მიუხედავად მეზობელი რესპუბლიკების მთავრობებიცა და პრესსაც, ისე როგორც ზოგიერთი ქართული პოლიტიკური ორგანოც, ჩქმალავდნენ საზღვრების საკითხს და იმას სხვა დროსა და გარემოებისათვის სდებდენ. გაზეთი „ერთობა“ რომ ავიღოთ, რომლის მიმდევრებიც საქართველოს რეალურ პოლიტიკას ჰქმნიან, და მისი მეთაური წერილები ერთი-ერთმანეთზე წავაწყოთ მერყეობისა და ბარბაცის იშვიათ ილუსტრაციას მივიღებთ. ერთ-ერთ ნომერში რედაქცია თამამად აცხადებდა რომ ამ კონფერენციაზედ ტერიტორიის საკითხის წამოყენებას ნაციონალისტები მოითხოვენ, ხოლო დემოკრატია კი დაინტერესებულია შეთანხმება მოხდეს ფოსტა-ტელეგრაფის, რკ. გზის, საბაჟოების და სხვა ამგვარ საკითხებშიო, ტერიტორია და საზღვარი გადასაწყვეტად არბიტრაჟს გადაეცესო. თავი რომ გავანებოთ იმ გარემოებას, რომ ყოვლად შეუძლებელია თავიანმა სახელმწიფომ საარბიტრაჟოთ ისეთი საკითხი გაიტანოს, რომელიც მისი სიკვდილ-სიცოცხლის საკითხია და რომელსაც სადავოთ ვერას გზით ვერ გაიხდის,—ცხადია, რომ ყოველ გვარი შეთანხმება ფოსტა-ტელეგრაფის და სხვა ამგვარ საკითხებზე ვერ შეჰქმნას საიმედო ნიადაგს ამიერ-კავკასიის სახელმწიფოთა დასაახლოვებლად და ერთიანი, მთლიანი ფრონტის შესაქმნელად.

მარტო ტერიტორიის და საზღვრის საკითხის სამართლიან მოგვარებას ძალუძს ლოიალური კავშირის ჩამოგდება ჩვენს რესპუბლიკათა შორის. ამიტომაც სასურველად უნდა ჩაითვალოს, რომ თვით კონფერენცია, წინასწარი კამათის შემდეგ, ამ გზას დაადგა და საზღვრების საკითხს გადაჭრაც თავის საგნად მიიჩნია. საჭიროა, რომ კონფერენციაზე მონაწილე ხალხთა პრესსამაც ენერგიულად და ერთხმად მოითხოვოს ამ საკითხის მოგვარება და ალიჭურვოს კეთილის ზრახვებით, ობიექტივობისა და ყველა უფლების დაცვის მიხედვით ხელი შეუწყოს და გაუადვილოს ამიერ კავკასიის სახელმწიფოთა ოფიციალურ წარმომადგენლებს ამ რთული საკითხის ყველასთვის დამაკმაყოფილებელი გადაჭრა.

გაზეთმა „ერთობამ“ თითქოს იგრძნო ესაა და 105 ნომრის მეთაურში მიკრცხვად აღნიშნა: „მან (კონფერენციამ) უნდა ურთი-ერთის დათმობით გადაჭრას ის საკითხები, რომელნიც დღემდე სადაო იყვნენ ამ პატარა ერთეულებ შორისო“. საჭიროა უფრო გარკვევით და სახელ-დარქმევით (ით-ქვას, თუ რა საკითხებია ეს საკითხები და რომელია მათ შორის ყველაზედ უმთავრესი. ქართულმა პრესსამ ერთსულოვანი კამპანია უნდა გასწიოს ამ საგანზედ; გამოვიღოთ სალარო და ყველა ჩვენი კეთილშობილი სურვილი და მიდრეკილებანი; შეგნებას მივსცეთ ნების-ყოფის ძალა, ვსცადოთ უზენაესად მეზობლების დაყოლიება უდავო საზღვრების სამართლიან გადაჭრისათვის. თუ დადებით შედეგს მივაღწიეთ, მთელი კავკასიის საქმე მოგებულია. გვითქვამს და კვლავ ვიმეორებთ, საზღვრების საქმის ლოიალური გადაჭრა კავკასიისაგან შეჰქმნის შეუმუსვრელს ბურჯს, დიდს მორალურს, პოლიტიკურს და მილიტარულ ძლიერებას. თუ ცდამ უნაყოფოთ ჩაიარა, ის მაინც გვეცოდინება რომ შეუძლებელია საკუთარის ძალით და შეთანხმებით ტერიტორიის საკითხის გადაწყვეტა და მაშინ ყველა სათითაოდ შეუდგება თავის ფონის ძებნას. მაგრამ ვაი თუ ყველამ თავ-თავის ფონში თავისი [illegible] მარე ჰპოვოს!

პოლიციის „ავისულე[illegible]

რესპუბლიკის ერთი ბოროტე[illegible]
განი ადმინისტრატიულ აპარატ[illegible]
უწუგეშო მდგომარეობაა. ადმინისტრ[illegible]
ციის უვარგისობაზე მითითება [illegible]
მეტია, რადგანაც ყოველი დღე [illegible]
აუარებელ შემოწმებულ ფაქტ[illegible]
დაწესებულების თვითნებურს [illegible]
ნონო მოქმედების შესახებ. [illegible]
რებული „ლვაწლი“ მიუძღ[illegible]
მწიფოს ამ დარგის მდაბ[illegible]
ალო მოხელეთ.

ადმინისტრაციის და [illegible]
ლიციის ყოვლად მავ[illegible]
მოქმედებაზე დღეს [illegible]
რესპუბლიკის პრე[illegible]
მოვლენა ისე არა[illegible]
სისტემატიური [illegible]
როტმოქმედება [illegible]
დგენლობისა, რომ[illegible]
სახელმწიფოში [illegible]
სიერების დასაც[illegible]

ადმინისტრაც[illegible]
ლო დროს „ე[illegible]
წერა. რამოდ[illegible]
ფავორში ჰ[illegible]
მოქალაქეებ[illegible]
შეუწყნარ[illegible]
ციის „გ[illegible]
მაგრამ, [illegible]
ნებელ [illegible]
„ვარდ[illegible]
და ბ[illegible]
საძებ[illegible]
მილიც[illegible]
ბას უ[illegible]
ხელმწ[illegible]
ლო მდ[illegible]
კილო [illegible]
მილიც[illegible]

რასაკ[illegible]
გვილი ის[illegible]
რომლისგან შ[illegible]
პირობები (sic!) ჰ[illegible]
ლოგიას, როცა ეს[illegible]
თუ იმ წესის ჩამოყა[illegible]
განსაზღვრულ კალაპ[illegible]
მაგრამ „ობიექტიურ [illegible]
დათრგუნვას „ერთობა“ მაინც [illegible]
ძლებლადა სთვლის, თუ კი „გადასინჯული იქნება შტატი და გადიდებულ ჯამაგირების მიხედვით გაჯანსაღდება პირადი შემადგენლობა“.

კარგად გვახსოვს, როგორ ეწყობოდა მილიცია იმ თავითვე და შემდგომშიაც. განსაკუთრებულ „რეკომენდაციების“ მეოხებით ადმინისტრაციაში კარგა საგრძნობლად ქურდ-ყაჩაღური ელემენტი შეცოცდა და გუშინდელ შარა-გზაზე ხალხის გ[illegible]
ცველებმა საშუალება მიიღ[illegible]

ეროვნული ბიბლიოთეკა

უკანასკნელი ცნობები

ჰუნგრეთის წითელი ჯარი წინ მიიწევს.

ავსტრიის დელეგატები სან-ჟერმენში ოთხშაბათს ჩავიდოდნენ.

ეროვნულ ყრილობაზე შეიდემანმა განაცხადა რომ ზავის პირობები არავითარ შემთხვევაში მისაღები არ არის. მეუმრავლესე სოციალისტებმა მთავრობის განცხადებას მხარი დაუჭირეს.

ჰუნგრეთმა ავსტრიულ-გერმანიის წინაალმდეგ დასავლეთის საზღვრების დაპყრობის სურვილისათვის პროტესტი განაცხადა.

ავღანისტანში აჯანყება მოჰხდა ძველი ემირი ინდოეთში გაიქცა ახალმა ემირმა 7 წლის განმავლობაში გადასახადების აკრება გააუქმა.

რო ლეგალურის წესით განეგრძოთ ჩვეული პროფესსია.—ჯამაგირის სიმცირეს ამ კატეგორიის სუბიექტებისთვის არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს: ეს ხალხი სამკეცად გადიდებულ გასამრჯელოთიც არ დაკმაყოფილდება და გაუმაძღარ მადას არ დასჩაგრავს კანონიერ „დიეტით“! [illegible]

ბული. ეს ვაჟბატონები სახელმწიფო დაწესებულებებში მოკალათებულან და მათ და მინდობილ სახელმწიფო ქონებას სცარცვავენ როგორც კი მოეხერხებათ. აი, ამ მოვლენის ალსნაა საჭირო, რომ უბედურებას როგორმე მოუაროს. ამ ის უპირველესი მიზეზი ის არის, რომ არც ერთ გაჭირებულ [illegible]

[illegible]

[illegible] შორის

[illegible]

ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკათა კონფერენცია

[illegible]

ტრი ბ. ე. პ. გეგეჭკორი, ბბ. არსენიძე და გვაზავა. სომხეთიდან ბბ. ტიგრანიანი, არუთინიანი და მამიკონიანი, ადერბეიჯანიდან ბბ. ხან ხოისკი ხასმამედოვი და ჯაფაროვი, მთიელთაგან ბბ. კანტემირი, ბუტაევი და პენზულაევი.

3) საფინანსო ეკონომიურ კომისიაში საქართველოს რესპუბლიკიდან ბბ. აბხაზი და ელიგულაშვილი. სომხეთიდან ბბ. ტერ-არუთინიანი და ბუტანიანი. აზერბაიჯანიდან ბბ. ვეზიროვი და პეკარსკი, მთიელთაგან ბბ. ბუტაევი და ვალაევი.

4) სამოსამართლო - საუფლებრივო კომისიაში შედიან საქართველოდან— ბბ. დემიდოვი და კვირკელია, სომხეთიდან—ბბ. ბარხუდაროვი და დოლუხანოვი აზერბეიჯანიდან—ბბ. ჯაფაროვი და ვოისევიჩი, მთიელთაგან — ბბ ახუნდოვი და ბუტაევი.

5. რკინის გზისა და ფოსტა-ტელეგრაფის კომისიაში საქართველოდან— ბბ. ბოკერია, მგელაძე და მანდენოვი. სომხეთიდან—ბბ. ხატისოვი და მაკაროვი. აზერბაიჯანიდან—ბბ. ვექილოვი და სამოილოვი, მთიელთაგან—პენზულაევი და სობიევი.

6. ლტოლვილთა კომისიაში: საქართველოდან—ბბ. ჩიკვაიძე და ნანეიშვილი, სომხეთიდან – ბბ. დავითხანიანი, ივანიანი და სტეფანიანი. მთიელთაგან—ბბ. კანტემირი და ალგევი.

7. მომთაბარეთა კომისიაში: საქართველოდან—ბბ. მაჩაბელი და კორინთელი, სომხეთიდან—ბბ. არუთინიანი და კამსარაკანი, აზერბაიჯანიდან—ბბ. ვექილოვი და ვეზიროვი, მთიელთაგან—ბბ. კანტემირი და აბდულა ყადიროვი.

მთავრობის ცნობები

გზათა მინისტრის ბრძანება.

კახეთის რკინის გზის მმართველს გზათა მინისტრმა შემდეგი ბრძანება გაუგზავნა:

თქვენდამი რწმუნებულ გზაზე სახელმწიფო ღირსების ყოვლად დამამცირებელ მოვლენას აქვს ადგილი. მიუხედავად სათანადო დებულებათა და დაკანონებათა, რომ რკინის გზებზე მიმოსვლის წესიერების დაცვისათვის აკრძალულია მგზავრობა ლოთ და მოქეიფე ადამიანებისა კახეთის რკინის გზა თითით საჩვენებელი გახდა, რომელზედაც ღვინის სმა მგზავრობის დროს ჩვეულებრივ მოვლენად გადაიქცა და რაც ყოვლად წარმოუდგენელი ამ გვარ მოვლენებს პირადის მონაწილეობით თუ სამსახურის ასრულების დროს დაუდევრობის გამოჩენით ხელს უწყობენ თვით რკინის გზის აგენტებიც როგორც მაგალითად მატარებლების რევიზორები და მთავარი კონდუქტორები. წინადადებას გაძლევთ მიიღოთ უსასტიკესი ზომები ლოთობის აღმოსაფხვრელად თქვენდამი რწმუნებულ გზაზე. ყოველი მგზავრი მატარებელში ლოთობაში შემჩნეული დაუყოვნებლივ გადაეცეს ხოლმე მახლობელ სადგურზედ მილიციას. თუ რევიზორები და მთავარი კონდუქტორები უყურადღებობას გამოიჩენენ და არ მიიღებენ ყოველ შესაძლებელ საშუალებას მატარებლებში ლოთობის მოსასპობად, დაუყოვნებლივ უნდა იყვნენ სამსახურიდან ადმინისტრატიული წესით დათხოვნილნი და პასუხის გებაში მიცემულნი. გევალებათ ეს ბრძანება დაუყოვნებლივ გააკრათ თქვენდამი რწმუნებულ გზის სადგურების თვალსაჩინო ადგილზედ.

13 მაისის სხდომაზე მთავრობამ დაადგინა:

თბილის. მილიციის რევიზიის შედეგები.

1) მიღებულ იქმნას ცნობად თბილისის მილიციის რევიზიის შედეგები, კომისიის მიერ წარმოდგენილი მასალები კი გადაეცეს სახელმძღვანელოდ შინაგან საქმეთა სამინისტროს, 2) სისხლის სამართლის მილიციის ყოფილ უფროსის პ. ჟორდანიას წინაალმდეგ სარევიზიო კომისიის მიერ წამოყენებულ ბრალდებათ მთავრობა არა სცნობს საკმაოდ მის თანამდებობიდან გადაყენებისათვის.

მიწის მზომელთა დღიურის გადიდება.

მიწის მზომელთათვის არსებული დღიური ნორმა (25 მ.) გადიდებულ იქმნას 5 მანეთით.

ერთ დროული დახმარება.

მსახიობ ჩერქეზიშვილის ქალს აღმოეჩინოს დახმარება 5000 მან. ათ მილიონიან ფონდიდან.

საზომ საწონთა შესამოწმებელ ნიხრის გადიდება.

ფინანსთა და ვაჭრობა მრეწველობის მინისტრის მოხსენება საზომ-საწონთა შესამოწმებელ ნიხრის გადიდების შესახებ მოწონებულ იქმნას და მიეცეს მას უფლება დროებით სანამდის ეს საკითხი გადასწყდებოდეს, საკანონმდებლო გზით არსებული გადასახადი ერთი ორათ გადიდდეს.

რწმუნებული საზღვარ გარედ.

ელგულაშვილი გაიგზავნოს საზღვარ გარედ ფინანსთა და ვაჭრობა-მრეწველობის სამინისტროს რწმუნებულად, სათანადო მინდობილობით და წინასწარ ხარჯებისათვის გადაიდოს ხსენებული თანხა 3000 მანეთი.

საქონლის ჭირთან საბრძოლველად.

1) შინაგან საქმეთა მინისტრის მოხსენება საქონლის ჭირთან საბრძოლველად მილიონ ნახევარი მანეთის გადადების შესახებ, მოწონებულ იქნას და გატარდეს კანონ-მდებლობითი გზით, 2) გაეხსნას შინაგან საქმეთა მინისტრს საქონლის ჭირთან საბრძოლველად 10 მილიონიან ფონდიდან 122,400 მან, კრედიტი.

შაქრის დღიური ნორმა ჯარის-კაცთათვის.

ჯარის კაცთა და გვარდიელთათვის არსებული ყოველი დღიური შაქრის ნორმა, შემცირებულ იქმნას და მიეცეთ მათ ყოველ დღე თვიურად 9 მისხალი შაქარი ნაცვლად 12-ისა.

სახალხო განათლების სამინისტროში

ლაგოდეხის გიმნაზიის რევიზია.

ბ-ნ დავით ქადაგიძეს (თელავში) მიენდო რევიზია მოახდინოს ლაგოდეხის სასწავლებლებისა.

რევიზია ლანჩხუთისა და ოზურგეთის სასწავლებლებისა.

ხაშურის ვაჟთა გიმნაზიის დირექტორს ბ-ნ ამ. სვანიძეს სამინისტროს მიერ დავალებული აქვს, რევიზია მოახდინოს ლანჩხუთისა და ოზურგეთის ქალ-ვაჟთა გიმნაზიებისა.

ექსტერნებისათვის გამოცდები ხაშურში.

განათლების სამინისტრომ ნება დართო ხაშურის გიმნაზიას, მოახდინოს გამოცდები ექსტერნებისათვის რუსულ ენაზე და რუსული გიმნაზიების პროგრამების მიხედვით.

სიმწიფის მოწმობების ბლანკები.

განათლების სამინისტრომ უკვე დაუგზავნა საშუალო სასწავლებელთა უფროსებს სათანადო რიცხვი სიმწიფის მოწმობებისა აბიტურიენტებისათვის ამასთან სამინისტრომ აცნობა საშუალო სასწავლებელთა უფროსებს, რომ უნდა წარადგინონ ადგილობრივ ხაზინაში, სამინისტროს დეპოზიტებზე, მოწმობების დაბეჭდვაზე გაწეულ ხარჯების დასაფარავად, თითო ცალზე ხუთი მანეთი. სამინისტროს განკარგულებით რუსი (ან სხვა ერის) აბიტურიენტებისათვის შესაძლებელია მოწმობაზე წარწერა იყოს პირველ გვერდზე სახელმწიფო ენაზე, ხოლო მეორე გვერდზე რუსულ ენაზე. ხოლო ქართველთათვის კი სიმწიფის მოწმობა უნდა დაიწეროს მხოლოდ სახელმწიფო (ქართულ ენაზე).

სალიკვიდაციო ფული სასულიერო-სჯულის ყოფილ მასწავლებელთ.

განათლების სამინისტრომ შუამდგომლობა აღძრა ფინანსთა სამინისტროს წინაშე, რათა მან გაუხსნას განათლების სამინისტროს სათანადო კრედიტი (საჭირო ხარჯთ-აღრიცხვაც წარმოდგენილია) თბილისის სასულიერო-სჯულის ყოფილ მასწავლებელთა სალიკვიდაციო ფულით დასაკმაყოფილებლად.

მიმდინარე წლის 28 აპრილის თარიღით, № 3021 გაცნობებთ, რომ:

ა) ის მოწაფენი, რომელნიც სასწავლო წლის განმავლობაში ყველა საგანში წარმატებით სწავლობდნენ, გადაყვანილ უნდა იქმნან შემდეგ კლასში და 31 მაისის დათხოვნილ საზაფხულოდ.

ბ) იმ სუსტ მოწაფეებთან, რომელნიც მოისურვებენ და პედაგოგიური საბჭოც ამას საჭიროდ დაინახავს, მეცადინეობა უნდა გაგრძელდეს 15 ივნისამდე, როდესაც საბოლოოდ გამოირკვევა მათი შემდეგ კლასში გადაყვანის, თუ იმავე კლასში დატოვების საკითხი.

გ) ზემო-აღნიშნულ (ბ. მუხ.) მოწაფეთ, თუ ისინი 15 ივნისამდე სუსტ წარმატებას გამოიჩენენ და პედაგოგიური საბჭო საჭიროდ ამას დაინახავს, შეიძლება გამოცდა დაენიშნოთ სექტემბრისათვის.

ამასთანავე გაუწყებთ, რომ მომავალ 1919—20 სასწავლო წელს მისაღები და ხელ-მეორეთ გამოცდები უნდა დაიწყოს 1 სექტემბერს, ხოლო სწავლა 8 სექტემბერს.

ქრონიკა

✦ **დღეს საღამოს** ხუთ საათზე რედაქციის ბინაზე დანიშნულია მთავარი კომიტეტის და ფრაქციის შეერთებული კრება. განსახილველია მიმდინარე საკითხები.

✦ დღეს, შაბათს, მაისის 17-ს, საღამოს ექვს საათზე შესდგება ქართულ იურიდიულ საზოგადოების საერთო კრება, რომელზედაც წამოყენებული იქნება შემდეგი საკითხები: 1) გამგეობის მოხსენება საზოგადოების და მის პერსპექტივების შესახებ, 2) სასამართლოს დამოუკიდებლობა, 3) იუსტიციის სამინისტროს რეორგანიზაცია 4) ერობების მიერ მომრიგებელ მოსამართლეთა არჩევნები, 5) მოლარის არჩევა და სხვა დღიური საკითხები.

✦ **შენობა „წითელი ჯვრისათვის“** კვირას, 11 მაისს საქართველოს წითელ ჯვრის საზოგადოების საგანგებო კრებამ დაადგინა წითელ ჯვრის დაწესებულებათათვის საკუთარ შენობების შეძენა.

✦ **ახალი წიგნი.** იბეჭდება და ამ დღეებში გამოვა ჩვენი ცნობილი მწერლის დუტუ მეგრელის ახელი ნაწარმოები, დრამა პოემა: „პრომეთე“

✦ **ეროვნული დროშები 26 მაისისათვის** 26 მაისს ეროვნულ დღესასწაულისათვის, ყველა სახლები სავაჭროები და საზოგადო სახელმწიფო დაწესებულებები შემკული უნდა იქმნენ ეროვნულ (სახელმწიფოს) დროშებით. ყველანი ვალდებულია შეიძინონ ამ დღისათვის სახელმწიფო დროშები.

✦ **მთავრობის სხდომაზე.** დღეს მთავრობის სხდომაზე საქართველოს რესპუბლიკის 1919 წლ. ბიუჯეტი გაირჩევა.

✦ **ინგლისის ჯარების წასვლა** დაიწყო ინგლისელების ჯარის თბილისიდან წასვლა. ის ჯარის კაცები რომელნიც გაწვეულნი იყვნენ 1914-15 წლებში, პირდაპირ ინგლისში მიემგზავრებიან, ხოლო 1916-17 და 18 წლებში გაწვეულნი კი ეგვიპტეში მიდიან.

✦ **ნაფიც მსაჯულთა არჩევნები.** ნაფიც მსაჯულთა არჩევნები, როგორც ვიცით, იუსტიციის მინისტრის განკარგულებისამებრ 10 მაისისათვის უნდა დასრულებულიყო. მაგრამ მიუხედავად ამისა არჩევნების საქმე თითქმის ყველგან ნელის ნაბიჯით მიდის.

✦ **აბანოების იჯარით გაცემა.** მიწად-მოქმედების სამინისტრომ დააკმაყოფილა ქალაქის გამგეობის შუამდგომლობა აბანოების გადაცემის შესახებ. სამინისტრომ დაადგინა გადაეცეს იჯარით ქალაქის გამგეობას ყველა აბანოები, გარდა ორბელიანისა და ირაკლის აბანოებისა.

✦ **დასახიჩრებულთა კომიტეტის რევიზია.** შინაგან საქმეთა სამინისტროში შესდგა განსაკუთრებული კომისია, რომელმაც უნდა მოახდინოს რუს ქვეშევრდომთა დასახიჩრებულ მხედართა დამხმარე კომიტეტის რევიზია.

✦ **სტუდენტთა კრება.** ორშაბათს ლექციების შემდეგ სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამგეობა იწვევს ხსენებულ უნივერსიტეტის სტუდენტთა საერთო კრებას. დასწრება სავალდებულოა. კრების საგანია: 1) სტუდენტთა კოოპერატივის გახსნისა და 2) 26 მაისის დღესასწაულზე მონაწილეობის საკითხი.

✦ **26 მაისის დღესასწაულზე სტუდენტთა მონაწილეობა.** დამფუძნებელ კრების კომისიასთან შეთანხმებით სახელმწიფო უნივარსიტეტის სტუდენტობა ჩვეულებრივი პროცესიით არ გამოვა სტუდენტობა მონაწილეობას მიიღებს ამ დღეს წესრიგის დაცვაში. მხოლოდ სტუდენტობის მცირედი ნაწილი გამოვა განსაკუთრებული ემბლემით, (შარით) რომელსაც ხელოვნების კომისია ამზადებს.

✦ **სტუდენტთა კოოპერატივი.** სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა შორის გამგეობამ დაადგინა, გახსნას სტუდენტთა კოოპერატივი ამისათვის სათანადო ნაბიჯები უკვე გადადგა და ამ მოკლე ხანში კოოპერატივს დაარსებს.

✦ **სტუდენტთა სასადილოსათვის.** სახელ. უნივერსიტეტის სტუდენტთა გამგეობამ მიმართა ქალაქის გამგეობას აღმოუჩინოს მათ ბინა, სათანადო ადგილას სტუდენტთა სასადილოსთვის. ქალაქის გამგეობამ ყურადღებით მოისმინა სტუდენტთა შუამდგომლობა და აღუთქვა ბინის შოვნა.

✦ **სხვადასხვა საქონელი სტუდენტთათვის.** სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტთა კავშირის გამგეობამ თხოვნით მიმართა ქალაქთა კავშირს, ქალაქის გამგეობას და მომმარაგების კომიტეტს დაუთმოს მათ სხვადასხვა საქონელი ხელმისაწვდენ ფასებში სტუდენტთათვის. ყველა ეს დაწესებულებანი დიდი სიამოვნებით შეხვდნენ სტუდენტთა შუამდგომლობას და სათანადო დახმარება აღუთქვეს. შეპირდნენ სურსათს, ფეხსაცმელებს, თეთრეულს, ფართალს, ქაღალდს, საკანცელარიო ნივთებს და სხვადასხვა მანუფაქტურულ საქონელს. სტუდენტთა გამგეობამ ზომები მიიღო ამ საქონლის გამოსატან თანხის საშოვნელად. მან დაადგინა სხვათა შორის მიმართონ სტუდენტობას, რომელთაც სურთ ხსენებული საქონელი მიიღონ შეიტანონ გამგეობაში წინდაწინ თანხა რამდენიც სურთ 50 მანეთის ზევით. ფულის წინდაწინ შემტანი სტუდენტები პირველ რიგში დაკმაყოფილდებიან.

ბოროტ მოქმედებანი.

✦ **ქურდობა.** 14 მაისს ღამით 5 სულაქველიძის საწყობიდან (ნიკოლაევის ქ. № 82) 4,000 მან. საქონელი მოიპარეს. მილიციამ შეიპყრო საწყობის გამქურდველნი 7 კაცი.

✦ **გაძარცვა.** 14 მაისს ღამით კ. ჯამბაზიანცის ბინაზე (ბარონის ქ. № 11) შეიჭრნენ 3 შეიარაღებული პირნი და სიკვდილის მუქარით 15,000 მან. ფული და სხვა და სხვა საქონელი გაიტაცეს მილიციამ დაიჭირა ერთი მძარცველთაგანი გ. გრიგორიანცი.

შეცდომის გასწორება.

გუშინდელ ნომერში გ. თაქთაქიშვილის წერილში დაშვებულია შემდეგი კორექტურული შეცდომა სწორია: **ასეთი ბატონობა** უნდა იყოს **ასეთი ბოროტება.**

სამხატვრო ქრონიკა

✦ **შიო არაგვისპირელის საღამო.** ორშაბათს, 19 მაისს, შიო არაგვისპირელის 30 წლის სამწერლო მოღვაწეობის აღსანიშნავად სახელმწიფო თეატრში დიდი სალიტერატურო საღამო იმართება შემდეგი შინაარსით: 1) საზეიმო სხდომა ქართველ ხელოვანთა. ლექციები: ივ. გომართელისა და ა. პაპავასი. 2) მისალმებანი მთავრობისა და სხვა და სხვა დაწესებულებებისა. 3) კითხვა და სასცენო ილიუსტრაცია მის ნაწარმოებისა: „მიწაა?“ და „ახალ წლის ღამეს“.

✦ **სახალხო სახლი.** სახალ. სახლ. არსებულ [illegible] მმართველ წრის მიერ 10 წლის იუბილეი კ. ი. ზუბალაშვილებისაგან აგებულ სახალხო სახლის არსებობისა. წარმოდგენილი იქნება „ყაჩაღები“.

პროვინციის ცხოვრება

ქუთაისი.

ბოროტმოქმედება. 7 მაისს გელათის ქუჩაზე მცხოვრებ ელიგულაშვილს მიუვიდა უსახელო წერილი ცნობილ ყაჩაღი მორჩაძის სახელით, რომლითაც ის თხოვდა ელიგულაშვილს ასიათას მანეთს. სისხლის სამართლის მილიციამ დააპატიმრა წერილის მიმტანი 15 წლის ყმაწვილი ვლადიმერ იოსებისძე ხაჭაპურიძე, რომელიც გამოტყდა, რომ წერილი თვითონ დაწერა და ეს განზრახვა მისი იყო.

ტუსაღების გაქცევა. საგუბერნიო ციხიდან გაიქცა სამი ტუსაღი.

ფოთი

— 28 აპრილს საღამოს 8 საათზე ბოროტ-გამზრახველები ჯარისკაცის ტანისამოსში შეიარაღებულებმა გაძარცვეს მარიამ ბაუერის ოჯახი, საიდანაც წაიღეს ძვირფასი ნივთები და 113000 მან. კერენსკის ფული. ის ძარცველები აღმოჩდენ ჯარიკაცები მიხეილ ჯატურია, მარიამ გოგიჩაიშვილი და ტიმოთე ცახავა, აგრეთვე გამოირკვა რომ მათ დახმარებას უწევდა ბაუერის მოსამსახურე მარიამ ჩონჩუკი, რომელიც ადგილობრივმა მილიციამ დააპატიმრა.

— ფოთის მილიციის უფროსმა დააპატიმრა მარგალიტა კეკულის ასული, როგორც ყაჩაღ ყარამან ბორჩხაძის შემნახველი.

თიანეთი

— მაისის 2-ს სოფელ კოჭობაში მოჰკლეს ტყის მცველი გიორგი ქეზელი.

ქართველი ისრაელები და საუფ. სავალდებულო სწავლა-განათლება

წარსული კვირის გაზეთებმა ერთი მეტათ სასიხარულო ამბავი გვამცნეს. სახალხო განათლების სამინისტროს შეუმუშავებია დამფუძნებელ კრებისათვის წარსადგენად კანონპროექტი, რომლითაც საქართველოს ყოველი მოქალაქე, განურჩევლად ეროვნებისა,

ეროვნული ბიბლიოთეკა

გვარტომობისა, სარწმუნოებისა და საგანზე პირადი, გინდ კოლექტიური შეხედულებისა, ვალდებულია სათანადო ჰასაკის შვილები შეიყვანოს უფასოდ, სახელმწიფოს ხარჯზე იმ სკოლებში, სადაც პირველდაწყებით სწავლა-განათლებას აძლევენ.

დარწმუნებული ვართ, ყველა შეგნებული ქართველი დიდის სიამოვნებით შეეგებება განათლების მინისტრის ამ ნაბიჯს, კათოლიკეა იგი, მუსულმანი, თუ ისრაელი. არც ის უნდა გაგვიკვირდეს, რომ უმეცართა შორის ამ კეთილისმყოფელ კანონპროექტს, მტრები აღმოუჩნდენ. ამ მხრივ ჩვენ გვინდა კონკრეტიულად მხოლოდ ქართველ ისრაელებს შევეხოთ. დასამალავი არასფერია ქართველ ერს არა-ჰყავს ისეთი შესაცოდებელი, ბნელი, გაუნათლებელი ნაწილი თვის ელემენტთა შორის, როგორიც ვართ ჩვენ, ქართველი ისრაელები. ეს მეტის-მეტად სამწუხაროა, სამარცხვინო, მაგრამ მაინც ფაქტია.

ერთის წუთით შესდგი ფეხი ქართველ ისრაელთა წრეში და თმა ყალყზე დაგიდგებათ, თვალებს არ დაუჯერებთ, თავი სიზმარში მოგეჩვენებათ. თუ არის სადმე ოდნავი ნასახი სინათლისა, ისიც მხოლოდ იმ დარგში, სადაც ჩვენ გვიხდება რაიმე კავშირის დაჭერა არა-ისრაელთა.

შიგნით კი, ჩვენი ცხოვრების სიღრმეში თავბრუდამსხმელი უკულტურობა და უვიცობამ, რომელიც ხშირად ბოროტმოქმედების ხასიათს იღებს, სიბრმავე და მონურობაა, რომელნიც პირდაპირ წარმოუდგენელ სასოწარკვეთილებამდე მიიყვანენ ოდნავად ინტელიგენტურ ძალებს.

ჩვენი წერილის მიზანს არ შეადგენს სავსებით გადავშალოთ ქართველ ისრაელთა ცხოვრების საშინელი სურათი. ამაზე სხვა დროს, მაგრამ იმ ფაქტებზე მითითება კი, რომელიც დღეს ჩვენს თვალწინ იშლება ჩვენი მოვალეობად მიგვაჩნია, ვინაიდან მოსალოდნელია, გაუგებრობამ ისეთი მოვლენა წარმოშვას, რომლის შეცვლა არც თუ ისე ადვილი იქნეს.

ჩვენ ვიცით, რომ საქართველოს დამფუძნებელ კრებაში ორი ქართველი ისრაელია: ხახამ მოშე დავარაშვილი და ეკონომიურ მეცნიერებათა კანდიდატი ი. ელიგულაშვილი. ერთიცა და მეორეც სოციალ დემოკრატიულ ფრაქციაში შედიან.

ჩვენ ისიც ვიცით და თავის დროზე საზოგადოების ყურადღებაც მივაქციეთ იმას თუ როგორი ბრძოლა გაჩაღდა ამ ორ დეპუტატთა ამა თუ იმ საკანდიდატო ადგილზე მოთავსების გარშემო. კლერიკალ ფანატიკოს ხახამთა ჯგუფმა გაიმარჯვა და აიძულა სოციალ-დემოკრატიული პარტია ხახამი დავარაშვილი საიმედო მე-51 ადგილზე ჩაეწერა, ხოლო სწავლა-განათლებით აღჭურვილი ი. ელიგულაშვილი უიმედო მე-93-ზე (იმ დროს ხომ არ იყვნენ დარწმუნებულნი სოციალ-დემოკრატები, რომ 109 დეპუტატს გაიყვანდნენ). ცხადია, ეს ფაქტი არ ჩაეწერება აქტივში ჩვენს მმართველ პარტიას, მაგრამ საქმე ამ მხრით საინტერესო არ არის.

ჩვენი მიზანია, რომა შეცდომამ მეორე უფრო საშინელი შეცდომა არ წარმოშვას. როდესაც ქართველ ისრაელთა ხახმები მოშე დავარაშვილის გაყვანას სცდილობდენ, ამით მათ ეგონათ, რომ მმართველ წრეების დასტურს მიიღებდენ სწავლა-განათლებასთან იმ საზიზღარ ბრძოლაში, რომელსაც მთელი თავიანთი ენერგია შეალიეს წარსულსა და აწმყოში, რომელსაც უთუოდ დარჩენილ ძალ-ღონესაც შეალევენ. მაგრამ იმ კერძო ლაპარაკმა, რომელიც ჩვენ გვქონდა ამა თუ იმ მმართველ წრეებთან, სიამოვნებით გვაგრძნობინა, რომ ხახმებს ნახტომი შეშლიათ.

ჩვენ დანამდვილებით ვიცით, რომ ხახამ დავარაშვილს წინასწარი ინსტრუქციები ჰქონდა მიცემული შემდეგის ხასიათისა: 1. ის ვალდებული იყო მოეთხოვა ფრაქციისაგან, რათა გამოყოფილიყო დამფუძნებელ კრების წევრთაგან საგანგებო სარწმუნოების კომისია, 2. თუ ეს არ მოხერხდებოდა რაიმე მიზეზის გამო, მას უნდა მოეთხოვა აერჩიათ იგი სახალხო განათლების კომისიაში (დღეს იგი კომისიის წევრია), 3. ამ კომისიაში მას უნდა მოეთხოვა რომ ანგარიში გაეწიათ ვითომდა ქართველ ისრაელთა სურვილისთვის, რომლის თანხმათ ქართველ ისრაელებს არ უნდა შეხებოდათ კანონი საყოველთაო სავალდებულო სწავლა-განათლებისა, 4. უკე თუ ეს მოთხოვნაც ვერ მიაღწევდა მიზანს, მაშინ ხახმების წარმომადგენლებს უნდა ეშუამდგომლნა მთავრობისა და დამფუძნებელ კრების წინაშე, რათა ჩვენი სარწმუნოებრივი სკოლები,— ეგრ. წოდ. თალმუდათორები, რომელშიაც სამღვთო რჯული და ისრაელის სარწმუნოებრივ წესებს ასწავლიან და რომელთა ბატონ-პატრონნი იგივე კლერიკალი ხახმები არიან (ბ-ნი მოშე თავარაშვილი მასწავლებელია ამ თალმუდ-თორისა),—კანონით ისეთ სკოლებათ ყოფილიყვნენ აღიარებულნი, რომელთაც მთავრობა იცნობდა საყოველთაო სავალდებულო სწავლა-განათლების მიმცემად.

ახლა არ იკითხავთ, ვინ არიან ასეთი ინსტრუქციის ავტორები?—

— ხახმები, მაგრამ რომელი ხახმები?

სულის-ჩამდგმელნი არიან რუსის ებრაელები: შოსეტი (დამკვლელი ფრინველებისა და პირუტყვისა) ზალმენ ალტშულიერი და რაშიეშიბა (სარწმუნოებრივ სკოლების მათივე) ლევიტინი. ეს ორი პიროვნება, ასე ვთქვათ, საკანონმდებლო ორგანოს წარმოადგენენ, ხოლო აღმასრულებელ ძალად ჰყავთ ერთი ფრიად პოპულიარული ქუთაისის რაბინი ხახამ რეუბენ ელუაშვილი. ამათ ხელშია უბედურ ქართველ ისრაელთა ბედ-იღბალი, ესენი განაგებენ ფაქტიურად არა მარტო სარწმუნოებრივ საქმეებს, არამედ ადმინისტრატიულსაც, ეკონომიურსაც, კულტურულსაც, პოლიტიკურსა, ოჯახურსაც და ინდივიდუალურსაც. არ არის ისეთი დარგი ჩვენის ცხოვრებისა, სადაც ეს პირები ამა თუ იმ სახით არ ერეოდნენ. ამგვარად შექმნეს მათ ერთი მიუვალი ციხე-სიმაგრე. თუ თითქმის დამოუკიდებელი მინიატიურული სახელმწიფო, სადაც ფეხს ვერ შესდგამს ვერც ერთი მოინტელიგენტე ელემენტი. ყოველი დარგიდან განდევნილია ინტელიგენტური თვალყური. თარეშობენ თავისუფლად ხახმები და არ არის კაცი, არ არის დაწესებულება, არ არის ორგანიზაცია, რომელიც სცდილობდეს თავი დააღწევინოს ქართველ ისრაელთა მასსას ამ კოშმარულ ატმოსფერიდამ. ხახმებმა დაწყევლითა და დემაგოგიით შესძლეს იმდენი, რომ ქართველ ისრაელთა ინტელიგენციას ხალხი აუმხედრეს და არჩევნების წინ აყვირეს: არ გვინდა სტუდენტობა, არ გვინდა დოხტურებიო!..

ამგვარად გვიდა ხახამ მოშე დავარაშვილი, რომლის მიზნებსა და უმთავრეს დანიშნულებებს ჩვენ გავეცანით კიდეც.

მშობლები ორ-ორი წლობით ემუდარებიან რაბინს, სანამ მისგან მეტრიკულ მოწმობას ჩაიგდებენ ხელში თავიანთი შვილების საშუალო სკოლაში შესაყვანად.

ამას უნდა ბოლო მოეღოს და ქართველ ისრაელთა ახალგაზდობას კარები უნდა გაეხსნას სწავლა-განათლების მისაღებად. ქართველი ისრაელების საქართველოსათვის მნიშვნელობა არა მოიწურება მარტოოდენ ამა თუ იმ პარტიისათვის ხმის მიცემითა და ჩვენ ვფიქრობთ, რომ განახლებული, შეგნებული სხივებით მოცული ქართველი ისრაელობა უფრო მეტს სარგებლობას მოუტანს ჩვენს სამშობლოს, ვინმემ სიბნელით და უვიცობით დაქვეითებულნი.

წინასწარ დარწმუნებულნი, რომ სხვაგვარად არც დასრულდება საქმე, ჩვენ მაინც მივაქცევთ ჩვენი მთავრობისა და დამფუძნებელი კრების ყურადღებას ამ გარემოებას, და რა თქმა უნდა, სრული იმედი გვაქვს, რომ სავალდებულო-საყოველთაო სწავლა განათლების შემოღების დროს უყურადღებოდ იქნება დატოვებული ხახმებისა და მათი წარმომადგენელის—დავარაშვილის განზრახვანი და ქართველი ისრაელებსაც, როგორც შვილთ ქართველი ერისას, მკვიდრთ საქართველოისას, დაინტერესებულთ სამშობლოს კეთილდღეობითა და წარმატებით, გაათბობს და სინათლეს შეჰფენს, მომავალი კანონი საყოველთაო სავალდებულო სწავლა-განათლებისა.

ი. ხანანაშვილი.

მთიელთა წარმომადგენელნი გენ. ბიჩთან

მაისის 10 მთიელთა წარმომადგენელნი ა. კანტემირი, პენზულაევი და ბუტაევი ინგლისის სარდლობის წარმომადგენელს გენ. ბიჩს წარუდგნენ. გენ. ბიჩი მთიელებს დღიურ საკითხებზე დიდხანს ესაუბრა ბიჩმა ურჩია მთიელებს გენ. დენიკინთან შერიგება. მთიელებმა უპასუხეს რომ მთიელთა კავშირი თავის თავს კავკასიის ხალხთა განუყოფელ ნაწილად სთვლის. მთიელთა კავშირის ყოველივე ნაბიჯი თავდაცვისაკენ მიმართული დამყარებულია ვილსონის 14 პუნქტზე, რომლებშიაც გარკვევითაა ერთა თვითგამორკვევის უფლება აღიარებული, გარდა ამისა მთიელთა კავშირი ეყრდნობოდა ტომსონის იმ განცხადებას, რაშიაც ნათქვამი იყო, რომ კონფერენციის დადგენილებამდე პატარა ერების დამოუკიდებლობას მოკავშირენი შეიწყნარებენ და მათ შინაურ საქმეებში არ ჩაერევიანო.

„ჩვენ ვიცავთ ჩვენს დამოუკიდებლობას, განაცხადეს მთიელებმა „აი სწორეთ ამ დაპირებებზე დაყრდნობილნი, რაც პირველად გენ. დენიკინმა დაარღვია. პირველად მან შეგვავიწროვა ჩვენ და არა მთიელებმა დენიკინი.

თავის დაცვაზე უარის თქმა ჩვენ არ შეგვიძლია, რადგან აქ ჩვენი ერის ყოფნა არ ყოფნის საკითხთანა გვაქვს საქმე. ჩვენ ვაცხადებთ, რომ უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე ვიბრძოლებთ დენიკინის წინააღმდეგ, რადგან ვგრძნობთ რომ როგორც ფორმალურად და ზნეობრივად ჩვენ მართალნი ვართ. მდგომარეობა გვიკარნახებს, რომ სწორედ ისე მოვიქცეთ, როგორც ვიქცევით".

გენ. ბიჩმა ამაზე უპასუხა: „თქვენ ხომ გსურთ რომ დენიკინთან ომს ბოლო მოეღოს".

რაც შეეხება ვილსონის 14 პუნქტზე დაყრდნობას, ამაზე გენ. ბიჩმა სთქვა რომ ეს პუნქტები წარუდგინეს გერმანიას ომის დროს. ეხლა როცა ომი დასრულდა ამ პუნქტზე ლაპარაკი მეტიაო.

მთიელებმა უპასუხეს: „ჩვენ გვეგონა, რომ ვილსონის 14 პუნქტი ანგარიშ გასაწევი იქნებოდა არა მარტო გერმანელებთან ურთი-ერთობის დროს არამედ, გვეგონა, რომ მოკავშირენი პატარა ერების მიმართაც ამ პუნქტებზე დაეყრდნობოდენ.

გენ. ბიჩმა ამაზე უპასუხა რომ ვილსონის 14 პუნქტი მისთვის სახელმძღვანელოდ არავის გამოუგზავნია და ამისათვის კავკასიის ხალხებთან ურთიერთობის დროს იგი ამას ვერც დაეყრდნობა.

უკრაინის მისიის თავმჯდომარე დ-რ პრასკოვსკისთან

(ინტერვიუ „საქართველო"-სთვის)

დირექტორიის შესახებ.

დირექტორია ამ ჟამად ქ. ტარნოპოლში იმყოფება. დირექტორიის შემადგენლობა დღეს ჯასეთია: პეტლიურა, მაკარენკო, ანდრიევსკი, შვეცი და ატამანი კონოვალცი. დირექტორიიდან გამოვიდა მხოლოდ ვინჩენკო, ანტანტისთან შეუთანხმებლობის გამო.

მთავრობის მუშაობა.

უკრაინის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობას ერთი წუთითაც არ შეუჩერებია ის მუშაობა, რომელსაც იგი აწარმოებდა დამოუკიდებლობის განსამტკიცებლად და ბოლოს მოსკოვიდან შემოსეულ ბოლშევიკების გასადევნად. მთავრობამ სრულიად უკრაინის ხალხს ბოლშევიკების შესახებ მისცა საუკეთესო ინფორმაცია. დარწმუნებული ვართ, რომ ახლა უკრაინის მშრომელი მასა საკმაოდ იცნობს მოსკოვის სოციალისტ-იმპერიალისტებს.

შეთანხმება ანტანტისთან.

მარტის შუა რიცხვებში დირექტორიასა და ანტანტას შორის მოხდა საბოლოო შეთანხმება. დადებულ ხელშეკრულების ძალით ანტანტი ბოლშევიკებთან ბრძოლაში დირექტორიას რეალ დახმარებას აძლევს.

ვინ იქნება უკრაინის დამხმარე?

ჯერ საბოლოოდ გამორკვეული ჯარ არის ანტანტის ოჯახიდან, რომელი სახელმწიფო იქნება უკრაინის დამხმარე. ეს საკითხი მეტად საყურადღებო შეიქმნა განსაკუთრებით მას შემდეგ, რაც ფრანგები ოდესიდან წავიდენ.

დირექტორია და პოლონეთი.

გავრცელებული ხმები, თითქოს პოლონელებს გალიციის ოკუპაცია მოეხდინოთ, სიმართლეს არ შეიცავს. პოლონელებმა სადავოდ გახადეს ქალ. ლვოვი, რაც ჯერ-ჯერობით ნეიტრალ ქალაქად არის აღიარებული.

აგრეთვე არ არის დადასტურებული ის ცნობა, თითქოს დირექტორიის ჯარი პოლონელებთან ერთად კიევს გარს შემორტყმოდეს. ჩემის აზრით ჯერ პოლონეთთან საბოლოო მორიგება არ მომხდარა და ურთიერთობა უფრო გამწვავდა, მას შემდგომ, რაც პოლონეთის ლეგიონი ოდესაში მოხალისეთა ჯართან ერთად დირექტორიას შეებრძოლა.

ქართული ლეგიონის შესახებ.

ქართული ლეგიონი მეტად მამაცად მოქმედებდა ბრძოლის ველზე და აგრეთვე დიდ გმირობას იჩენდა ოდესაში.

ხალხი მოსტყუვდა.

ბოლშევიზმმა ხალხი მოატყუა. „გეტმანშჩინი"-ს მერე ბოლშევიკური დაპირებანი ხალხს ამ ქვეყნიურ სამოთხედ მოეჩვენა და შესდგა მისთვის საბედისწერო გზაზე. ბოლშევიზმს მხარი დაუჭირა

ვინ მიემხრო ბოლშევიკებს?

პიწადმომქმედი გლეხობა არ გაბოლშევიკებულა, ბოლშევიკებს მიემხრენ მხოლოდ უმიწაწყლო მიწის მუშები და „ფრონტელები".

ბოლშევიზმის კრიზისი.

თამამად შეიძლება ითქვას, რომ უკრაინის ტერიტორიაზე ამ ხანად ბოლშევიზმი მომაკვდინებელ კრიზისს განიცდის. სიღარიბის კომიტეტები და „ჩრეზვიჩაიკი"-ს მუშაობა ბოლოს უღებს ბოლშევიზმს. გლეხები გადასახადს არ იხდიან, ინტელიგენცია გაფიცულია და ამასთანავე ბოლშევიზმს ესერთა პარტიის ორივე ფრთა სასტიკად ებრძვის.

ბოლშევიზმის საგრძნობი ძალაა დაქირავებული და პატივ-მოსილი წითელი არმია.

გალიციის ჯარი.

გალიციის ჯარი როგორც წინად, ახლაც თავგამოდებით იცავს უკრაინის დამოუკიდებლობას და ატამან კონოვალცს ისევ ის პოპულიარობა აქვს, რომელიც ჰქონდა მას დირექტორიის ბატონობის დროს.

ატამანი გრიგორიევი.

ეს ატამანი უკრაინის სახალხო რესპუბლიკაში უკიდურესი პატრიოტი იყო. გრიგორიევის მტკიცე ეროვნული პოლიტიკა ხშირად დირექტორიის მხრით წინააღმდეგობასაც იწვევდა და როგორ მოხდა, რომ ის ბოლშევიკების მხარეზე გადავიდა, ეს ჩვენთვის დღემდის საიდუმლო და გამოურკვეველია. უფრო გვგონია, რომ გრიგორიევი შეცდომაში შეიყვანა მაშინდელმა ნერვიულმა ვითარებამ. ახლა მოსული დეპეშის ცნობა გრიგორიევის ისევ პეტლიურას მხარეზე გადასვლის შესახებ მეტად სასიხარულოა, რადგან ატამანი გრიგორიევი გამოცდილი სარდალი და მამაცი მხედარია.

მდგომარეობა უმჯობესდება.

საერთოდ უნდა მოგახსენოთ, რომ უკრაინის სახალხო რესპუბლიკის მდგომარეობა დღეს ისე უნუგეშო აღარ არის, როგორიც ბოლშევიკების შემოსვლის დღეებში იყო. ახლა ხალხი გამოერკვა, ბოლშევიზმი კვდება და ანტანტასთანაც შეთანხმება უკვე მოხდა. რაც პლიუსად უნდა ჩაითვალოს უკრაინის ბოლშევიკების თვითმპყრობელობისგან განსათავისუფლებლად.

ინფორმაცია ევროპისთვის.

დირექტორია განსაკუთრებულ მისიებს ჰგზავნის გამოცდილ და დახელოვნებულ პირთაგან, რათა ევროპას და განსაკუთრებით კი ანტანტის სახელმწიფოებს უტყუარი და აუცილებელი ინფორმაცია მიაწოდოს უკრაინის შესახებ.

სერ.

დეპეშები

(საქ. დეპ. სააგენტო).

16 მაისი.

იტალიური პრესა

ავსტრიის დელეგატები.

ავსტრიის დელეგატები სენ-ჟერმენში ოთხშაბათს ჩავლენ.

ადმირალ კოლჩაკის გამარჯვება.

ადმირალ კოლჩაკის ჯარმა 10,000 ბოლშევიკის ბანდა ხელთ იგდო 36 ზარბაზანი, 20.000 ზარბაზნის ყუმბარა 50 მილიონი ტყვია, 2 ჯავშნიანი მატარებელი და 50 ორთქლმავალი.

გერმანიის გემები.

მადრიდი: მთავრობამ თავის თავზე იკისრა ესპანიის ნავთსადგურებში დაკავებულ გერმანულ გემების გადაცემა

ინგლისური პრესა.

შეიდემანის სიტყვა.

გუშინ შეიდემანმა ეროვნულ კრილობაზე სიტყვა წარმოსთქვა და თუმცა აკრიტიკებდა ხელშეკრულებას, მაგრამ მის მოწერაზე უარის თქმაზე თავს იკავებდა. მსმენელნი ამ ფაქტს გულგრილად შეხვდნენ.

ვ ი ლ ს ო ნ ი.

ვილსონი ივნისის 30 აპირებს წასვლას.

პოლონეთის საზღვრების საკითხი.

პოლონეთის საზღვრების კომისიამ დღეს საზონოვი და მაკაროვი მოიწვია, როგორც რუსეთის ექსპერტები, რათა მათი აზრიც მოისმინონ აღმოსავლეთის საზღვრების შესახებ.

ბალტიის კომისია.

ბალტიის კომისიამ წესრიგში მოიყვანა ბალტიის ზღვის სანაპიროების შესახებ მიღებული დადგენილებანი.

ჩინეთის დელეგაცია.

ჩინეთის დელეგაციას სხვა და სხვა ადგილებიდან მოსდის საპროტესტო დეპეშები, ზოგიერთ მათგანში დელეგაციას ემუქრებიან კიდეც.

მოკავშირენი და რანტცაუ.

მოკავშირეებმა პასუხი გასცეს რანტცაუს და განუმარტეს გაუგებრობანი მუშათა კლასის შესახებ.

უნგრელების წინსვლა.

ბუდაპეშტი, წითელმა არმიამ საგრძნობლად წინ წაიწია, სალგოტიავის ჩრდილოეთით მდებარე ადგილები დაიპირა და ხელთ იგდო 6 ტყვიისმფრქვეველი და 27 ვაგონი ქვანახშირი.

უნგრეთის პროტესტი.

ბელაკუნმა გერმანულ ავსტრიის მთავრობას გაუგზავნა ნოტა, რომელშიაც პროტესტს უცხადებს გერმანია-ავსტრიის ანექსიონისტურ მისწრაფების გამო, გერმანელებს დასავლეთ უნგრეთის დაპყრობა სურთ.

ხელშეკრულება ავსტრიასთან.

ავსტრიისთვის წარსადგენ პირობებს ოთხთა საბჭო მალე შეიმუშავებს, და რამოდენიმე დღეში საბოლოოდ დაამუშავებენ, გარდა ერთის პირობისა ფიუმეს შესახებ. ეს საკითხი სახელმწიფოებს აწუხებს. ზოგიერთი წრეები საქმის მდგომარეობას იმედიანათ უყურებენ, რასაც ხელს უწყობს იტალიის წარმომადგენელთა კარგი დამოკიდებულება

ელჩი პეჯი.

ამერიკის ელჩმა პეჯმა დღეს ვილსონი ინახულა.

პოლონეთი და უკრაინა.

პარიზიდან ცნობები მოვიდა: მოსალოდნელია, რომ დღეს პოლონეთი და უკრაინა შეთანხმდებიან და მტრულ მოქმედებას შესწყვეტენ. ფიქრობენ, რომ პოლონელები და უკრაინელები გაერთიანდებიან, რათა უკრაინიდან ბოლშევიკები განდევნონ. გადაწყვეტით რაიმეს თქმა ძალიან ნაადრევი იქნება, მაგრამ ბევრის აზრით პოლონეთ-უკრაინის შეთანხმება ბოლშევიკებისთვის „აღსასრულის დასაწყისი" იქნება.

ოსმალეთ-ბულგარეთი და ამერიკა.

ამერიკის დელეგაცია არ დაესწრება ოსმალეთისა და ბულგარეთისთვის საზავო ხელშეკრულობის გადაცემას; უფრო მეტი, არც კი მოელიან, რომ რაიმე მონაწილეობა მიიღონ ამ ხელშეკრულებაში და ან მოაწერონ ხელი, რადგანაც ამერიკას არც ერთ ამათთვის ომი არ გამოუცხადებია. ამნაირად კონფერენციის მუშაობაში ამერიკის მონაწილეობა განისაზღვრება გერმანულ და ავსტრიულ ხელშეკრულებით არის საბუთი ვიფიქროთ, რომ ავსტრიელებს 15 დღის ვადას კი არ მისცემენ, როგორც გერმანელებს, არამედ მხოლოდ 10 დღისას, ეს საკმარისად მიაჩნიად, რადგან ხელშეკრულება უფრო მოკლეა და მნიშვნელოვან პირობებს უფრო ნაკლებს შეიცავს ამნაირად, გერმანიამ და ავსტრიამ საბოლოო პასუხი ერთ და იმავე დროს უნდა გასცენ. პრეზიდენტი ვილსონი არ დარჩება ოსმალეთის და ბულგარეთის ხელშეკრულებათა განსახილველად, მაგრამ აპირებს თავის წასვლამდე ამ ორივე ხელშეკრულებას საერთოდ გაეცნოს ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს საბერძნეთისთვის, რომელსაც აგრეთვე ეხება ეს ხელშეკრულება. ვიდრე გერმანელებთან ზეპირი მოლაპარაკება დასრულდებოდეს. ორივე მხარის საგანგებო ექსპერტები განსახილველათ ამზადებენ მოკავშირეთა კომიტეტების ანგარიშს. ამბობენ, რომ ეს არავითარ კამათს არ გამოიწვევს და მხოლოდ გამოაცხადებენ ზოგიერთ წვრიმალს, რომელიც შეთანხმების ტეხნიკურ მხარეს ეხება.

დამატებითი ხელშეკრულება.

გერმანიასთან მოკავშირეების მიერ დადებული ხელშეკრულება ბევრ მნიშვნელოვან საკითხს სწყვეტს, მაგრამ მრავალი საკითხი ხალხთა ლიგამ უნდა განიხილოს. უნებურად იბადება კითხვა: ამ საკითხებისაგან ცალკე, დამატებითი ხელშეკრულებებს შეადგენენ, თუ საზავო ხელშეკრულებაში იქნება შეტანილი.

ხალხთა ლიგა.

მრავალი საერთაშორისო პრობლემის განხილვა ხალხთა ლიგას მიანდვეს რათა გერმანელებისთვის ხელშეკრულების ჩაბარება არ დაეგვიანებიათ.

გერმანიის ფლოტი და კაბელები.

ჯერ საბოლოოდ არ არის გადაწყვეტილი, თუ როგორ გაანაწილებენ გერმანიის ფლოტსა და კაბელებს.

ოთხთა საბჭო.

ოთხთა თათბირის ბოლო დროს ოფიციალური ხასიათი არა ჰქონია და სხდომებზე სტენოგრაფები არ დაუშვიათ. ოფიციალური ცნობები ძალიან გაურკვეველი იყო ჰფიქრობენ, რომ გერმანიის მიერ საზავო ხელშეკრულების ხელის მოწერის შემდეგ ოთხთა საბჭო მეტ ცნობებს გამოაქვეყნებს და გააშუქებს მრავალ პრობლემას, რომელიც აქამდე საიდუმლოებით იყო.

გერმანული პრესა.

კლემანსოს პასუხი გერმანიას.

მაისის 10 კლემანსომ გერმანიის საზავო დელეგაციის ნოტაზე შემდეგი პასუხი გასცა: „მოკავშირეთა და შეთანხმებულ სახელმწიფოთა წარმომადგენლებმა წაიკითხეს გერმენიის დელეგატების ნოტა საზავო პირობების რედაქციის შესახებ. ისინი მოაგონებენ გერმანელებს, რომ ხელშეკრულების პირობათა შემუშავების დროს ხელმძღვ[illegible]ლობდნენ იმ პრინციპებით, რომელ[illegible]ა თანახმადაც წამოყენებულ იქნა დროებითი ზავი და საზავო პირობები. მოკავშირეთა წარმომადგენლები არ დაუშვებენ, საკამათოდ გახადონ მათი უფლება ზავის ეხლანდელ მთავარ პრინციპების დაცვისა. მათ სურთ მხოლოდ მხედველობაში მიიღონ პრაქტიკულ ხასიათის წინადადები. ხელშეკრულების მუხლობრივ განხილვის შემდეგ [illegible] თითიდატები დარ[illegible] [illegible]ალი წევრთ[illegible] [illegible]იდების ს[illegible] პვერდი არ აუქცევიათ და [illegible]ბი მეორე ნაწილშია.

დანცინგის საკითხი.

დანცინგიდან მიღებულ დეპეშაზე საგარეო საქმეთა მინისტრმა უპასუხა: გერმანიის დანაწილების ყოველგვარ ცდას ჩვენ უკანასკნელ ღონისძიებამდე შევებრძოლებით. დანცინგი ამ ჟამად გერმანული ქალაქია და გერმანულ ქალაქადვე დარჩება.

დანცინგის და დასავლეთ პრუსიის დელეგაცია მიიღეს პრეზიდენტმა ებერტმა პრუსიის მინისტრ-პრეზიდენტმა გირშმა და პრუსიის შინაგან საქმეთა მინისტრმა ჰაინმა. დელეგაციაში შედიან ქალაქის გამგეობის ქალაქის საბჭოს, დასავლეთ პრუსი[illegible] სახალხო საბჭოს და კორპორაციე[illegible] წარმომადგენელნი. დელეგაციის თაურია ქალაქის მოურავი საიმი, [illegible]მელმაც სთქვა, რომ დანცინ[illegible] დასავლეთ პრუსიის ყველა [illegible] პარტიებს მტკიცე სურვილი, [illegible]ნციგი გერმანიას არ ჩამოა[illegible] [illegible]რო გაძლიერდა მტრის საზავ[illegible] [illegible]ბების გაგების შემდეგ. ის [illegible]ნებს, რომ მთავრობა ხელ[illegible] [illegible]წერს ზავს, რომელიც დან[illegible] [illegible]ვლეთ პრუსიას გერმანია[illegible] [illegible]ბს. პრეზიდენტმა ებე[illegible] [illegible] რომ ის იზიარებს [illegible] [illegible] გერმანიის [illegible] [illegible] ენერგიულად [illegible] [illegible] შეხედულება [illegible] [illegible] მთავრობის [illegible] ცხადა, რომ ის იზ[illegible] ებერტის აზრს [illegible] როგორც მოკავ[illegible] რობისთვის მი[illegible]

პარიზი, მა[illegible] დაწყდა, რომ [illegible] საკითხს არ გა[illegible] კითხის გადაწ[illegible] იქნა, გადაეც[illegible] მანიის ეროვ[illegible] ზე წაიკით[illegible] თავდება [illegible] რიატისად[illegible] ფლიო ს[illegible] გზით, [illegible] კასთან[illegible] ლი [illegible]

[illegible] კი[illegible] რძ[illegible] ორ[illegible] ალ[illegible] ვაგ[illegible] სავლ[illegible] ტიზ[illegible] ჩვენ[illegible] რეო[illegible] ბელ[illegible] ჩაადაე[illegible] მოიყვანა, ხელ[illegible] მფრქვეველი, ძ[illegible] სხვა სამხედრო ქ[illegible] იონში, რკინის გზ[illegible] ჩვენი ჯარი ბუგულმი[illegible] ყოფებიან. ვიატკის რ[illegible] ვერხნი-ხასტოები დავიპირე[illegible] პულის რაიონში მდ. კალმაზე გა[illegible] ვალი ადგილები დავიპირეთ. [illegible] ჩრდილოეთით ჩვენმა ჯარმა რ[illegible] ნამე სოფელი ბრძოლით დ[illegible] პერმის რაიონი. ზალიაგინსკის [illegible] ნიდან ჩვენი შეტევა გრძე[illegible] ჩრდილოეთით ჩვენ ცვეტკოვსკ[illegible] ხანა დავიპირეთ.

კიევი, მაისის 13. უკრაინის [illegible] ტის სარდლობის სამხედრო [illegible]

მაისის. 11. როვნოს მიმართულებით ჩვენი მზვერავები მდ. გორინსკისკენ წინ მიიწევენ. ტარნოპოლის მიმართულებით ვოლორიკსკთან დამარცხებულმა მოწინააღმდეგემ ვოლჩისკის სამხრეთ დასავლეთით დაიხია, სადაც მოწინააღმდეგეს ასაფეთქებელი მასალებით დატვირთული ორი ვაგონი აფეთქდა. მაისის 12 სარნის მიმართულებით ლევსკის რაიონში მოწინააღმდეგემ ჩვენ მზვერავებს უშედეგოთ დაუშინა. როვნოს მიმართულებით ჩვენი მატარებელი კრუპეცის ხაზზე გადავიდა და მოწინააღმდეგის ჯავშნიან მატარებელს სროლა აუტეხა. ვოლჩისკის მიმართულებით მოწინააღმდეგის იერიშები მოვიგერიეთ და მტერს დიდი ზარალი მივაყენეთ.

† იონა მეუნარგია

იონა მეუნარგია იყო ძველი, ნაყოფიერი და თვალსაჩინო მწერალი და საზოგადო მოღვაწე. ბოლო დროს იგი, ოჯახურის თუ კიდევ სხვა მიზეზებისა გამო, არ იღებდა მხურვალე და აქტიურს მონაწილეობას არც პოლიტიკურ-საზოგადოებრივ ცხოვრებაში და არც მწერლობაში, თუმცა განსაკუთრებით ... ას მას შესწევდა ... ენერგია. როგორც ..., იონა საუკეთესო, უტოლ-...დლო და ნიჭიერი ბიოგრაფიების შემდგენელი იყო ჩვენში. მის მიერ დაწერილი ჩვენი მწერლების ბიოგრაფიები (გრ. ორბელიანის, დ. და გ. ერისთავების, ნ. ბარათაშვილის, მამია გურიელის, გ. ჭალადიდელის და სხვ) ევროპიულ მაშტაბით და მეცნიერულის მეთოდით შედგენილ მთლიანი ბიოგრაფიულ-კრიტიკული მონოგრაფიებს წარმოადგენენ. ავტორი შესანიშნავის ოსტატობით სარგებლობს ყოველივე, თუნდაც პირველ შეხედვით; უმნიშვნელო მასალით, რომ გააშუქოს პიროვნება მწერლისა და ხასიათი მისის შემოქმედებისა. ამ შრომებში მისი წმინდა კრიტიკული შენიშვნები და განმარტებებით დიდად საგულისხმო და ორგინალური არიან, განსაკუთრებით კრიტიკა ბიოგრაფიის შედევრად უნდა ჩაითვალოს მისი წე... ები („ივერიაში“ ნ. ბარათაშვი... ნეშტის გადმოსვენებისა გამო) ნ. ...ათაშვილზე და მისი პოეზიაზე. ...ინდა მეცნიერული ერუდიცია, ფარ... თე კონცეპცია, დინჯი, მიუდგო...ლი ...ნალიზი, მკვეთრი, ცოცხალი ...ტე... ტურული ენა, საგნის საფუძ... იანი ...ყოველმხრივი ცოდნა—აი ...ითა... ...ისებები იონა მეუნარგ... მო... ...იებისა. პირდაპირ ...ყვით, ...ში ჯერ არავის ...წერია ...სების კრიტიკ... ოგრა... ...გრაფიები ქარ... მწერ... ...ორიც არიან ... ეტიუ... ...უნარგიის სიკვდილით და... ...ი დარგი ჩვენის მწერ... ...როდ, მემკვიდრეც არ... ... დიდად საზარალოა ...თვის, კერძო კრი... ...ა, რომ დღეს ქარ... ...იმომხილველი იძუ... ...ასალით დაკმაყო... ...მის აპრიორულად ... ამა თუ იმ მწერ... ... ხასიათის, იდეა... ...ების ფილოსო... ...ნაც ხელთ არა ... ...ქტიურად და ...ირად მოკლე, ...გრაფიითაც ...გან ჭეშმა... ...ზრი, რომ ...ეულად ...ებლად ... ცოდნა ...ნება და ...წერალი ...როა და... ...ს მდგო... ... საკუ... ...ოებაში, ...ლა იმისი ... სხვ. მხო... ...ობების მი... ... და აიხსნას ყვე... ...რმოები, შემოქმედე... მასშტაბით არის შედ... მეუნარგიის ბიოგრაფიე... ...ი ჩვენს მწერლებზე. ...ენი ქართველ პირველ-ხარის... ...ი მწერლების კი [რ. ერისთავი, ...ილია ჭავჭავაძე, აკაკი, ვაჟა-ფშაველა ...ა სხვა) დღესაც უცდიან ვრცელ ბი... ...გრაფიის დამწერებს.

იპ. ვართაგავა.

... კირ. ლორთქიფანიძე

...ართულ ისტორიულ ინტელიგენციას ...გამოაკლდა უკანასკნელი მცხოვანი წევრი, კირილე ბეჟანის ძე ლორთქიფანიძე. იგი ილია ჭავჭავაძის დროის მოღვაწე იყო.

თავის დროზე განსვენებული ყოველ საზოგადო საქმეში იღებდა მონაწილეობას და მხნე მუშაობას ეწეოდა.

კირილე თანამშრომლობდა გაზ. „დროება“-ში და ბოლოს გაზ. „ივერია“-ში.

დინჯი და გულწრფელი მუშაკი იყო. დღევანდელი პარტიული ინტელიგენცია კირილეს არც კი იცნობდა.

მიუხედავად იმისა, რომ საქვეყნო საქმისთვის თვის დროზე მას დიდი ამაგი დაუდვია. იგი ჩუმი და კრძალული პიროვნება იყო, კირილეს შეხვდებოდით ყოველ ქართულ დაწესებულებაში, საკრებულოში, ბანკში, ქალაქის გამგეობაში და საისტორიო საზოგადოებაში. ამ დაწესებულებებში მას დიდის ხალისით შეჰქონდა თავისი ენერგია.

უკანასკნელ დროს ღრმა მოხუცებაში მყოფი კირილე განმარტოებით სცხოვრობდა ქუთაისში.

მაგრამ მისი ყურადღება მუდამ ერის ჭირვარამისკენ იყო მიმართული.

არც ერთი წიგნი, გაზეთი და ჟურნალი კირილეს წაუკითხავი არ დარჩებოდა...

ფიზიკურად დაუძლურებული წიგნის მალაზიებს ყოველ დღე ესტუმრებოდა ხოლმე.

წყნარი მუშაკი კირილე მიიცვალა ჩუმად!..

საისტორიო საზოგადოებას, მან დაუტოვა მდიდარი წიგნთსაცვი, საცა ყველა ქართული, რუსული ჟურნალ-გაზეთია დაგროვილი, ბევრი ძნელად საშოვარი წიგნი...

კირილე ლორთქიფანიძის წიგნთსაცავი დაუფასებელი განძია მომავალ თაობისთვის.

ხსენებულ წიგნთსაცავის შემწეობით ინტელიგენციას გაუადვილდება მშობლიურ ქვეყნის შესწავლა და გულითად მადლობას წარუგზავნის გულწრფელ მუშაკს, ისტორიულ ინტელიგენციის ღირსეულ წევრს, კირილე ლორთქიფანიძეს.

კირილე იშვიათი პატიოსნების კაცი იყო, განსვენებულს ქართველ არისტიდს ეძახდენ.

კირილეს დაკარგვა როგორც ისტორიულ მოღვაწეთა წარმომადგენლისა, დიდათ სამძიმოა.

ი. იმერელი.

საბჭოთა უკრაინა

(საქართველოს ელჩი საბჭოთა მთავრობასთან).

მარტის 9 ს უკრაინის კომუნისტურ მთავრობის თავმჯდომარე რაკოვსკიმ ტელეფონით გამოიძახა საქართველოს ელჩი. ელჩი გიორგობიანი მაზმანოვთან და კობახიძესთან ერთად მივიდენ რაკოვსკისთან. საბჭოთა წარმომადგენელსა და საქართველოს ელჩის შორის ასეთს საუბარსა ჰქონდა ადგილი.

რაკოვსკი: თქვენი თხოვნა საქონლისა და სამხედრო ტყვეების შესახებ განვიხილეთ კოლეგიურ კრებაზე. დავადგინეთ ქართველები უცხოელებად იყვნენ აღიარებულნი და სარგებლობდენ ყველა უფლებებით.

აგრეთვე საბჭოთა მთავრობამ გაითვალისწინა ის საშინელი მდგომარეობა რომელშიც კავკასიელი სამხედრო ტყვეები იმყოფებიან და აგრეთვე ის გარემოებაც, რომ თქვენ ამ ჟამად კონტრ-რევოლიუციონურ ყუბანთან ომი გაქვთ. გიბოძათ უპირატესობა და ამხ. მაზმანოვს ვაძლევთ უმაღლეს ნებართვას ჩვენი საზღვრებიდან ტყვების გასაყვანად.

ელჩი გიორგობიანი. გმადლობთ...

მაზმანოვი. ამხ. რაკოვსკი. ნებართვა, რომელიც თქვენა გვიბოძეთ ჩვენთვის დიდ მნიშვნელოვანია, რისთვისაც გულითადი მადლობა გიძღვნათ ელჩმა. ახლა გაწუხებთ და გეკითხებით რა მდგომარეობაშია საქართველოს მთავრობის საკონტრაგენტოს საქონლის დაცვის საკითხი?

რაკოვსკი. ამხანაგო! თქვენ იცით, თუ რა შეხედულების არის საქონლის გაცვლა გამოცვლაზე საბჭოთა მთავრობა, იგი ყველა უცხოელს საქონელს ართმევს და სახალხო ქონების ფონდათ რიცხავს. ჩვენ ახალი მოსულები ვართ უკრაინაში და ჯერ სრულებით არაფერი დაგვიდგენია უცხოელებთან საქონლის გაცვლა გამოცვლის შესახებ. შესაძლებელია საქართველოს საქონელი საბჭოთა მთავრობამ დაიჭიროს.

მაზმანოვი. ამხანაგო, ეს ყოვლად შეუძლებელია, თქვენ საქართველოს დამოუკიდებლობას სცნობთ და აი, ამ საქართველომ პურში გამოსაცვლელად გამოგიგზავნათ ისეთი ნაჭირნახულევი, რაც იქ მოდის... საქართველოს საქონელი ხალხის საკუთრებაა და პურიც ხალხს სჭირია, ამის შესახებ თქვენ უკვე მოგახსენათ ელჩმა და საქართველოს საქონელი თანახმად № 38 დეკრეტისა ხელ უხლებელი უნდა იქმნას.

რაკოვსკი. ჩვენ ყველა საკითხებს ვსჭრით ინტერესთა თანასწორობის მიხედვით. საქართველოს რესპუბლიკას ჩვენ შეგვიძლია ზოგი რამ შეუსრულოთ და ზოგი კიდევ სრულებით არა.

ელჩი გიორგობიანი. ნუ დაგავიწყდებათ, რომ საქართველოში 600,000 რუსი სცხოვრობს და რომ თქვენ აქ ქართველებს შეავიწროებთ, მათ უფლებებს შელალავთ, იქ ჩვენ თქვენ ძმებს შევავიწროვებთ.

რაკოვსკი. ნუ სცხარობთ.

მაზმანოვი. ამხ. რაკოვსკი ის 600.000 რუსი ჩვენში, რომ სცხოვრობს სუყველა პურის მჭამელია, ჩვენ გვაქვს აგრეთვე ადგილობრივი სიმინდის პური, მაგრამ რუსები დღემდის მას ვერ შეეჩვიენ.

და საქართველოს მთავრობა იმდენად თავაზიანია რუსებისადმი, რომ მათ ყოველთვის აწვდის პურს და ჩვენ რომ უკრაინიდან პური წავიღოთ ეს რუსთა ინტერესებისთვისაც იქნება საჭირო.

რაკოვსკი. იმ ბრძოლის ველზე, საცა თქვენი საქონელია დარჩენილი წითელ ლაშქარს სარდლობს მახნო. მახნო მემარცხენე ესერია და ამასთანავე ანარქისტი, იგი საბჭოთა მთავრობის ბრძანებებს არ ასრულებს და თქვენ თუ მას მოურიგდებით, მაშინ რასაკვირველია საქმე გარიგებული გექნებათ. საქართველოს საქონლის ბედი მახნოზეა დამოკიდებული.

მაზმანოვი ჩვენ მახნოსგან წერილითი თანხმობა მიღებული გვაქვს.

რაკოვსკი. მაშ რაღა გჭირიათ? საბჭოთა მთავრობას თქვენი საქონლის დაცვის საწინააღმდეგო არაფერი ექნება. ამის შემდეგ ელჩი რაკოვსკის გამოემშვიდობა.

ირაკლი.

ქ. ხარკოვი მარტის 9.

რესპუბლიკის მოქალაქენო!

ნუ დაივიწყებთ, რომ შაბათი და კვირა, 17 და 16 მაისი სახალხო უნივერსიტეტის დღეებია.

ნუ დაიშურებთ თქვენს წვლილს და ხელი შეუწყვეთ ამ დიადსა და მნიშვნელოვან საქმის მკვიდრ ნიადაგზე დაყენებას.

ჩვენი ხალხის ახლანდელი მდგომარეობა შეგნებამ შეჰქმნა, ჩვენი რესპუბლიკა უბედურებისაგან შეგნებამ იხსნა!

ყველაფერი—ხალხის გასათვითცნობიერებლად!

ძალა შეგნებაშია, შეგნება კი ძალაა.

ყოველმხრივი თანაგრძნობა, ყოველმხრივი დახმარება!

ჩვენ ხალხს ცოდნა სწყურია, ხალხს შეგნება სურს. სამოქალაქო ომები—გონებრივ სიბნელის ნაყოფია!

ძმობას, ერთობას და სიყვარულს გონებრივი განვითარება ჰქმნის!

სახალხო უნივერსიტეტები ყველა ეროვნებათა, სქესისა და პარტიის წარმომადგენელს ემსახურება.

ხელი გაუწოდეთ დიად მიზანს; ხალხის განათლების საქმეს.

სახალხო უნივერსიტეტის დღეების მომწყობი კომიტეტი.

კორესპონდენცია

სოფ. მუხრანი.

რამდენიმე წელიწადია აქ არსებობს კოოპერატივი. როდესაც მუხრანში რამოდენიმე შეგნებულმა პირმა განიძრახა კოოპერატივის დაარსება, ხალხი ამას დიდის სიხარულით შეეგება. ამბობდნენ „ოღონდ კი ჩარჩ-ვაჭრებისგან დაგვიხსნას კოოპერატივმა და რითაც შეგვეძლება დახმარებას არ დავიშურებთო“. მართალია ამ დღიდგან კოოპერატივის დაარსებისა მეთაურებს რამოდენიმე თვე ისე კარგათ მიჰყავდათ საქმე, რომ თითქმის ხალხის იმედები გამართლდა, მაგრამ ეს იყო მხოლოდ რამოდენიმე თვე. მას შემდეგ რამდენიც არა ცვალეს კოოპერატივის ნოქრები ყველა გამყვლეფი გამოდგა. ყველა თავის კერძო ინტერესებისთვის უფრო ცდილობდა ვიდრე კოოპერატივის. გაფართოვებისთვის. როდესაც კოოპერატივის ნოქარსა სცვლიდა ხალხი ის გადაყენებისთანავე დუქანს აღებდა და ის საქონელი რომელიც წინად კოოპერატივში იყო დაგროვილი ყველაფერი იმის დუქანში ამოჰყოფდა ხოლმე თავსა. იქამდეც კი მიიყვანეს, რომ, ამ რამოდენიმე თვის წინად, კოოპერატივის დაკეტვაც კი განიზრახეს, მაგრამ ხალხის შეგნებამ გადაარჩინა დაკეტვას. მით უმეტეს რო მუხრანი შუაგულში არის გაშენებული და თითქმის ყველა ახლობელი სოფელი მუხრანზეა დამოკიდებული.

კოოპერატივის წევრებმა გადასწყვიტეს, რომ რადგანაც წინანდელი კოოპერატივის გამგეni სრულებით არა ცდილან კოოპერატივის გაფართოვებას მის წინმსვლელობას, არამედ დალუპვის კარამდე მიუყვანიათ, ყველა წევრმა შემოვიტანოთ კიდევ ორმოცი მანეთი და საქმე ახლად ამორჩეულ გამგეობას ჩავაბაროთო. ამოირჩიეს ახალი გამგეობა მაგრამ აღსანიშნავია რომ ჯერ არც ახალ გამგეობას გამოუჩენია რამე გამჭრიახობა. მაგრამ ეს ერთი კვირაა კოოპერატივმა მოიტანა სოფლისთვის შაბიამანი, ჯერ ჰყიდიდა ფუთს ორმოც თუმნად, მაგრამ სამი დღის შემდეგ იმავე შაბიამანს ჰყიდის ას თუმნათ. გვიკვირს თუ კოოპერატივს რად დასჭირდა ერთბაშათ ოცი თუმნის მომატება ფუთზე? ნუ თუ კოოპერატივის თანხისთვის არ კმარა ყველა წევრებისაგან გამოღებული ორმოც-ორმოცი მანეთი, რომ ასე ფასის ერთბაშათ აწევით კოოპერატივს ნდობას არ უკარგავდნენ ხალხში?

მთელი ზამთარი აქ ძლიერ მძვინვარებდა პარტახტიანი სახადი და ბევრი ჯან-ღონით სავსე ადამიანი გამოესალმა წუთისოფელს. მიუხედავათ ექიმების დიდი ცდისა ავადმყოფობა მაინც კიდევ არის. ამ გადამდებ სენს უფრო ხელს უწყობენ მოხუცებულები რომლებიც არავითარ ავადმყოფობას არ ერიდებიან და ექიმებსაც უნდობლობით ეკიდებიან: იძახიან „ექიმი სახლის დამლუპველიაო“ და უექიმოდ რომ მართლა იღუპებიან იმას კი ვერ ამჩნევენ.

მუხრანელი.

გრიშა მეგრელიშვილის მშობლებს, ნათესავთ და ნაცნობთ

უმორჩილესად ვსთხოვთ გრიშა მეგრელიშვილის მშობლებს, ნათესავთ და ნაცნობთ—მეგობართ, რომ მათ ყოველივე მასალა გრიშას შესახებ (დაბეჭდილი ან დაუბეჭდავი ლექსები, საყურადღებო წერილები და სურათები) გამოგზავნონ შემდეგის მისამართით.

თბილისი. გაზეთ „საქართველო“-ს რედაქცია მიხ. ხერხეულიძეს ან გ. მერკვილაძეს.

ქუთაისი. „ჩვენი ქვეყნი“-ს რედაქცია ნიკო ასათიანს.

ირ. დიდიძე და მიხ. ლოლობერიძე.

წერილი რედ. მიმართ

ბ-ნო რედაქტორო!

ნება მომეცით თქვენი გაზეთის საშუალებით განვაცხადო შემდეგი:

„სახალხო საქმის“ ერთ-ერთ უკანასკნელ №-ში ვახტ. კოტეტიშვილის წერილი არის მოთავსებული, რომელშიდაც ავტორი ეხება რა ქართველ მხატვართა გამოფენას, კერძოდ ჩემი სურათის („აჭარის მოტივი“) შესახებ გამოსთქვამს აზრს, რომ ფერები და ხაზები ამ სურათისა ნასესხები არის ვ. გუდიაშვილის სურათიდან „გზა აბნეული“-დანო.

ყოველი ნამდვილი ხელოვანი ვალდებული არის ანგარიშს უწევდეს საღსა და ჭკვიან კრიტიკას და ძალიან ხშირად ამგვარ კრიტიკას მნიშვნელოვანი როლი უთამაშია ხელოვანის შემოქმედების გაჯანსაღებაში. კერძოდ ჩემი შეხედულებაც კრიტიკაზე სწორედ ასეთია.

მაგრამ როდესაც ხელოვნების შესახებ სწერს ადამიანი, რომელსაც ისიც კი არ ძალუძს გაარკვიოს, თუ რა შეუთავსებლობაა ჩემსა და გუდიაშვილის სურათის წერის პრინციპებში (კიდეც რომ დავიწყებას მივცეთ ის გარემოება, რომ ჩემი აჭარის ეტიუდები დახატულია 1917 წელს და „აჭარის მოტივი“ გამეორებაა ამ ეტიუდებისა). ასეთ კრიტიკას ყოველი ხელოვანი ზიზღით გადაისვრის.

მე მხოლოდ არ შემიძლია განცვიფრება არ გამოვთქვა იმის შესახებ, რომ ასეთ ულაზათო და უშნო კრიტიკას საპატიო ადგილი ეთმობა სერიოზულ პოლიტიკურ გაზეთის ფურცლებზედ.

იქნება გაზეთს სურს დააკანონოს ჩვენში ეგრე გავრცელებული მიდრეკილება, რომ ხელოვნებაზედ სწერდენ ისეთი პირები, რომელთაც უფრო ადვილი ხელობა შეეფერებათ.

შალვა ქიქოძე.

ახლად მოწყობილი სტამბა
„ხელოვნება“
ველიამინოვის ქუჩა № 20.

იღებს ყოველ-გვარ სასტამბო და საკაზმავ საქმეებს და გამოცდილ მუშათა ინიციატორობით ასრულებს სწრაფად და ხელოვნურად მეტათ დაკლებულ ფასებში.

საყურადღებოდ სოფლების წვრილ საკრედიტო ამხანაგობებს

სტამბა „ხელოვნებას“ აქვს დამზადებული ყოველნაირი ბლანკები წვრ. საკრ. ამხანაგობებისთვის: წლიური ანგარიშები, თვიური ანგარიშები, ხელწერილები და სხვა.

(25—51—1უ)

სახელმწიფო თეატრი
საოპერო დასი ს. ი. ევლახიშვილისა
დღეს, 17 მაისს, წარმოდგენილი იქნება
ტრუბადური

18 მაისს დილით „ევგენი ონეგინი“ საღამოთი შულგინას ბენეფისი მეცამეტედ „აბესალომ და ეთერი“.

მატარებლების მიმოსვლა

11 თებერვლი-დან.

მატარებლები თბილისიდან ფოთში:

მ. № 1 საჩქარო საღ. 7 საათ. 30 წ.
ხაშურიდან — ღამ. 10 ს. 52 წ.
შორაპნიდან — ღამ. 1 ს. 34 წ.
სამტრედიიდან—ღამ. 3 ს. 50 წ.
ფოთში — დილის 5 ს. 50 წ.
პლაცკარტის ფასი ყველა ვაგონში 20 მ.

მ. № 3 სამგზავრო დილის 10 ს. 30 წ.
ხაშურიდან —დილის 3 ს. 08 წ.
შორაპნიდან—საღამოს 6 ს.
სამტრედიიდან—საღ. 8 ს. 34 წ.
ფოთში — ღამის 10 ს. 43 წ.
პლაცკარტის ფასი ყველა ვაგონში 10 მ.

მ. № 9 **სამგზავრო ქუთაისამდე.**
საღამოს 10 საათ. 30 წ.
ქუთაისში მივა დილ. 7 ს. 21 წ.
პლაცკარტის ფასი ყველა ვაგონში 5 მ.

მ. № 19 **სამგზავრო ბორჯომამდე.**
დილის 3 საათზე 30 წ.
გორიდან —საღამოს 6 ს. 30 წ.
ბორჯომში მივა საღ. 9 ს. 27 წ.
პლაცკარტის ფასი ყველა ვაგონში 5 მ.

მ. № 4 **სამგზავრო ბაქომდე.**
ღამის 1 საათზე 10 წ.

მ. № 8 **სამგზავრო განჯამდე:**
დღის 3 საათზე 35 წ.

მ. № 6 საჩქარო საღ.—9 ს. ბაქომდე.
პლაცკარტის ფასი ბაქომდე 1 კლ. 60 მ., 2 კლ. 40 მ., 3 კლ. 20 მ.

ყარსიდან — ერევანში

მ. № 4 სამგზავრო —დღის 1 ს. 40 წ.

თბილისში მომავალი მატარებლები.
ფოთიდან — თბილისში.

მ. № 2 საჩქარო—დილ. 9 ს. 41 წ.
ფოთიდან გამოვა საღ. 11 ს.

მ. № 4 სამგზავრო საღ. 8 ს. ფოთიდან გამოვა დილის 7 საათ. 40 წ.

მ. 12 **ქუთაისიდან:**
დილის 8 ს. 15 წ. ქუთაისიდან გამოვა საღ. 10 საათ. 33 წ.

მ. № 20 **ბორჯომიდან**
დილის 7 ს. 20 წ. ბორჯომიდან გამოვა ღამ. 12 ს. 46 წ.

ბ ა ქ ო დ ა ნ

მ. № 3 სამგზავრო დღის 4 ს. 30 წ.
მ. № 5 საჩქარო დილის 7 ს.
მ. № 7 სამგ. განჯიდან დილ. 8 ს. 30 წ.
მ. № 5 პლაცკარტიანია; პლაცკარტის ფასი 1 კლ. 60 მ., 2 კლ. 40 მან., 3 კლ. 20 მ.

ნახიჩევანიდან და ყარსიდან

მ. № 3 სამგზავრო—დილ. 11 ს. 30 წ.
ამათ გარდა კვირა უქმე დღეებში.

თბილისსა და მცხეთის შუა იქნება შემდეგი მატარებ. მიმოსვლა.

მ. № 61 **თბილისიდან**
დილის 7 ს. 37 წ.

მ. № 63 დღის 3 ს.

მცხეთიდან მოდის

მ. № 62 დილის 11 ს. 10 წ.
მ. № 64 საღამოს 7 ს. 20 წ.

კახეთის რკინის გზის მატარებლების მიმოსვლა. პირველ მაისიდან 1919 წლისა.

საათები ნაჩვენებია თბილისის დროით.

თბილისიდან-მელაანამდე.

საგარეჯოს მატარ. № 16. თბილისიდან გადის დილის 7 საათზე მელაანში მიდის 12 საათზე და 50 წუთზე.

საგარეჯო მატარ. № 15 მელაანში უერთდება საფოსტო მატარ. № 3 და გამოდის იქიდან ნაშუადღევის 1 საათზე და 40 წუთზე.

თბილისიდან-თელავამდე.

საფოსტო მატარ. № 4. თბილისიდან გადის დილის 10 საათზე თელავში მიდის 7 საათზე და 35 წ.

თელავიდან-თბილისამდე.

საფოსტო მატარ. № 3. თელავიდან გამოდის დილის 9 საათზე და 30 წუთზედ მელაანში უერთდება საგარეჯო მატარებელს № 15 და მოდის თბილისში საღამოს 7 საათზე და 15 წუთზე.

გურჯაანიდან-წნორის-წყალამდე.

მატარებ. № 6. გურჯაანიდან გადის საღამოს 6 საათზე წნორის-წყალში მიდის საღამოს 7 საათზე.

წნორის-წყლიდან გურჯაანამდე.

მატარებელი № 5. წნორის-წყლიდან გამოდის დილის 9 საათზე და 50 წუთზე გურჯაანში მიდის დილის 11 საათზე.

(2—54—2)

ე ქ ი მ ი
ა. მ. პაპაშვილი
იღებს შინაგან და ბავშთა სნეულებიან ავადმყოფებს, ყოველ დღე, გარდა შაბათისა, საღამოს 5—7 საათამდე. გუნიბის ქუჩა № 43 (ყაზბეგის და გუნიბის ქუჩ. კუთხე, სახლი კახიძისა).
(25—2324—2)

მედიცინის დოქტორი ბერლინის უნივერსიტეტისა
გ. გ. მეგრაბიანცი
შინაგანი ავადმყოფობა, ელექისა და გულისა. იღებს ახალ რენტგენის-ელექტრო-წამლობის კაბინეტში, გასინჯვა და წამლობა X-ს სხივებით დიდი სალენიდი და სველის ტრიკით ფილტვების, გულის და სხვა შინაგანი ავადმყოფობისათვის. ღარიბებს უფასოთ. ყოველ დღე დილის 9—1 საათამდე და საღამოს 5—8 საათამდე ბებუთოვის ქ. № 23, ტელეფონი 4—1 7—92.

სამკურნალო კაბინეტი ექიმის
[illegible]
[illegible]
იღებს კანისა, ვენერიულის და სიფილისით ავადმყოფებს (914-ს და 606-ს შეშხაპუნება). ავადმყოფთა მიღება დილის 10 საათ. 11 საათ. და საღამოს საათ. 6 საათ. მიხეილის პროსპექტი № 116, სასტუმრო „ნოე“-ს პირდაპირ, ტელეფონი 14—28.

მედიცინის ექიმი
ე. ა. მ ო ნ ს ე
ნერვიული, შინაგანი და საბავშო სნეულებანი. მკურნალობა [illegible] სიმსუქნის მკურნალობა [illegible] აპარატით, სადღრების [illegible] ლინდემანის აპარატით; ფსიქოთერაპია, ჰიპნოზი. მიღება 10 ნახ. ს. [illegible] საღამოს 6—7 ს. ყოველდღე, კვირის და ხუთშაბათის საღამოს გარდა. მიხეილის პროსპ. № 111. ტელეფონი 13—42.
50—2119—43

სამხედრო სამინისტროს სტამბა, ლორის-მელიქოვის ქუჩა № 3.